

RALLY PETIH DOLIN
ZA NAGRADO

gorenje

V VELENJU

14. september

KARTING DIRKE
ZA PRVENSTVO
JUGOSLAVIJE

14. september
ob
14. uri

ŠALEŠKI IRUDAR

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VELENJE

12. september 1969 — Leto V. Št. 16. (99) Cena 0,30 dinarjev — Pošta nina plačana v gotovini

OKOLIŠKIM KRAJEM MORAMO DATI POBUDO, DA BODO HITREJE NAPREDOVALI

Prva letošnja velika prostovoljna delovna akcija Velenjčanov je končana. V enaindvajsetih dneh smo pri urejanju ceste od Velenja do Sentilja opravili skoraj 30.000 prostovoljnih delovnih ur (vseh prostovoljcev je bilo okrog 9.500). 1. avgusta pa so delavci Cestnega podjetja Celje položili zadnje metre asfalta in iz Velenja so pripeljali v Sentilj prvi avtomobili po povsem asfaltirani cesti.

Velenjčani so z res množično udeležbo pravzaprav kar najbolj zgovorno javno manifestirali pripravljenost pomagati pri odpravi perečih komunalnih problemov, prav tako pa tudi enotnost delovnih ljudi Šaleške doline v prizadevanjih za napredek tega območja.

Vsi že vemo, da smo se letos v Velenju odločili za večje povezovanje in združevanje posameznih krajev in občanov. Geslo akcije je simbolično »MESTO — VASI«. Pobudo so sprejeli prebivalci Šaleške doline z zadovoljstvom, saj se zavedajo, da je treba resnično ustvariti večjo povezanost in delovanje med občani ter odpraviti preobčutne razlike, predvsem še med komunalno urejenostjo mesta in komunalno urejenostjo vasi.

Obiskali smo predsednika velenjske občinske skupščine, Nestla Zganka, z namenom, da izvememo za oceno prve letošnje velike prostovoljne delovne akcije Velenjčanov in za načrte za druge akcije.

OKOLICI DAJEMO NOVO POBUDO IN POLET

Prva ugotovitev predsednika velenjske občinske skupščine, Nestla Zganka, je bila, da je akcija pri urejanju ceste Velenje-Sentilj resnično uspela. »Ni pomembno samo to, da smo modernizirali in asfaltirali cesto Velenje-Sentilj, važno je tudi, da smo zainteresirali ljudi, da so izrazili pripravljenost pomagati, še posebej pa smo veselili razpoloženja, ki je bilo vseh 21 dni, ko smo gradili cesto proti Sentilju. Razpoloženje, kakršno je vladalo med prostovoljci, je izredno pomembno in ugodno. Zato pripisujem tej prvi letošnji veliki prostovoljni delovni akciji Velenjčanov tudi izredno velik politični pomen«, je nadaljeval predsednik Zgank.

9.500 prostovoljcev, kolikor se jih je zvrstilo na gradbišču ceste Velenje-Sentilj je zgovoren dokaz, da je še vedno »čas« za prostovoljne delovne akcije, to je, da so Velenjčani le vedno pripravljeni sodelovati pri velikih delih. Prostovoljci sami pa so nedvomno dali tudi kar najbolj jasen odgovor vsem tistim, ki so ob začetku akcije, pa morda tudi še pozneje, stali »ob strani«.

MESTO MORA POMAGATI TUDI OKOLICI

»Cilj akcije, ki smo jo začeli letos,« meni Nestl Zgank, »je tesnejša povezava mesta z vasio. Mesto mora pomagati okoliškim krajem pri hitrejšem nadaljnjem razvoju. Cesta bo nedvomno prinesla napredek v vsak kraj; vendar pa vsega, kar bodo prinesle urejene ceste v okoliške kraje, zdaj niti še ne moremo pred-

videvati. Nedvomno bo viden napredek na več področjih. Pomoč prebivalcev Velenja pa bo občanom iz okolice spodbuda za nadaljnji napredek. Okolici, prav vsem vasem, moramo dati nov polet, nove spodbude!«

Nedvomno bodo urejene ceste pospešile razmah turizma, bodo pa tudi precejšnjega pomena za razvoj kmetijstva itd. In če hočemo obdržati mlade na kmetijah, jim je treba zagotoviti tudi primerno osnovo za delo in življenje. Urejene ceste jim bodo prav gotovo dajale tako osnovo. »Sploh pa bodo ceste, ko jih bomo uredili do zadnjih zaselkov v naši občini,« je dejal predsednik Zgank, »prinesle v vsako hišo napredek, novo življenje!« Res, da se tega v celoti še ne zavedamo.

Kar pogledjmo, kako so bili veseli ceste prebivalci Sentilja. Za njih je bil zaključek prostovoljne delovne akcije praz-

nik. Sicer pa so hoteli na vsa-nem koraku Velenjčanom z gostoljubnostjo povrniti vsaj del prizadevanj, da je bila urejena cesta.

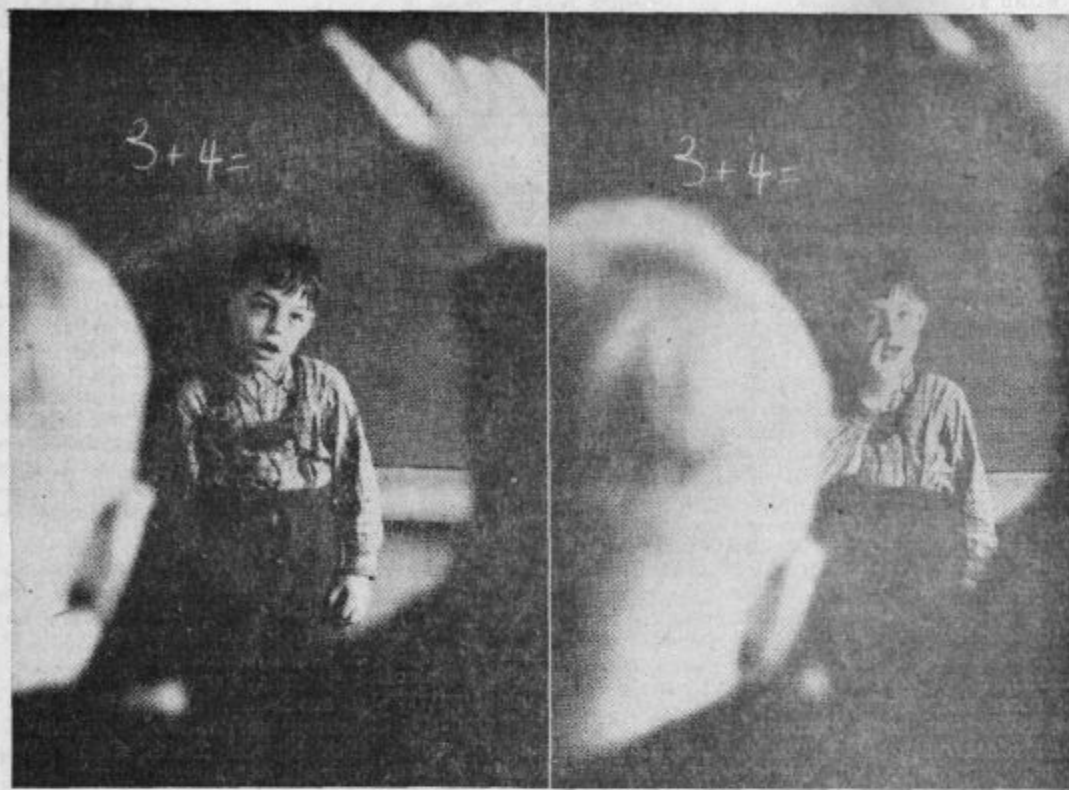
»Pa še tole je izredno pomembno,« se je spomnil Nestl Zgank. »Na gradbišču ceste Velenje-Sentilj so prišli tudi Skalčani. Dakazali so, da so pripravljene pomagati tudi drugim k napredku. Seveda pa so Sentiljčani sklenili, da bodo ta mesec vrnili pomoč. Ko se bo začela akcija za urejanje ceste na Graško goro, bomo lahko videli na gradbišču tudi prostovoljce iz Sentilja. In prav je tako!«

VELIKA PRIPRAVLJENOST OBČANOV IN DELOVNIH ORGANIZACIJ

Seveda kažejo občani sami veliko pripravljenost pomagati pri odpravi perečih komunalnih problemov. Veliki so pristojnosti (Nadaljevanje na 5. strani.)



Naši občani so z zadovoljstvom sprejeli pobudo za večje povezovanje in združevanje posameznih krajev. Zavedajo se, da je potrebno odpraviti občutne razlike zlasti pri komunalni urejenosti



Spet se je oglasil šolski zvonec

Prejšnji petek, 5. septembra, je šolski zvonec označil začetek novega šolskega leta. To je bil še poseben dogodek za vse tiste malčke, ki so prvič sedli v prave šolske klopi in se srečali s hišo »učenosti«, pa čeprav so pred tem skorajda vsi obiskovali že malo šolo.

Staneta Zulo, tajnika velenjske temeljne izobraževalne skupnosti, smo ob začetku novega šolskega leta povprašali, kako so pripravljeni v Velenju na začetek pouka. Povedal je, da so med počitnicami opravili na šolah potrebna popravila. Večjih popravil

sta bili deležni osnovni šoli Miha Pintar-Toledo v Velenju in Karla Destovnika-Kajuha v Soštanju. Na omenjeni velenjski šoli so opravili večja pleskarska dela, na soštanjski šoli pa so prekrili streho. H kraju pa gre gradnja nove šole v Sentilju pri Velenju, ki bo sprejela prve otroke čez mesec dni, ko bomo v Velenju slavili občinski praznik.

Spodbudno je, da na začetku novega šolskega leta ni težav zaradi pomanjkanja prosvetnih delavcev. Manjše težave bodo le na soštanjski osnovni šoli Biba Röck zaradi boleznih več članov učiteljskega zbora, vendar pa računajo, da bo do konca leta že bolje.

Posebej pomembno pa je, kot je poudaril Stane Zula, da je dokaj ugodnejše materialno stanje šolstva, kot je bilo pred letom dni, zaradi česar je mogoče ugotavljati tudi mnogo boljše počutje prosvetnih delavcev. V Velenju so torej za začetek rednega šolskega dela zagotovljeni ustrezni pogoji.

Precejšnje povpraševanje po velenjskem lignitu

Prodaja velenjskega lignita poteka letos izredno zadovoljivo. Prejšnja leta je prodaja v poletnih mesecih sicer nekoliko zastala, letos pa je bilo v maju, juniju in juliju kar veliko povpraševanje po lignitu iz Velenja, verjetno tudi zategadelj, ker so se spričo ostre in dolge zadnje zime skladišča precej izpraznila.

Zaradi izredno velikega povpraševanja po velenjskem lignitu v zadnjih tednih kljub redni proizvodnji ne morejo zadovoljiti vseh želja predvsem še trgovskih podjetij. Večina trgovskih podjetij bi namreč rada, da bi jim poslali iz Velenja več lignita, kot pa je bilo določeno z letnimi pogodbami. Čeprav si prizadevajo, da bi kupce kar najbolj zadovoljili in da bi jim poslali željene količine lignita, z dobavami kasnijo.

V prvih sedmih mesecih so odpremili trgovskim podjetjem iz Velenja že 440.000 ton lignita, s pogodbami pa je določeno, da bi ga morali odpremiti nekaj več, to je 487 tisoč ton. Trgovskih podjetij, ki kupujejo velenjski lignit, je kar precej, dosti pa je tudi takih, ki naročijo letno več kot 15.000 ton lignita. Med njimi so trgovsko podjetje ERA Velenje, Kurivo Ljubljana, Kurivoprodaja Ljubljana, Dom Maribor, Smreka Maribor, Kurivo Kranj, Kovinotehna Celje in Les Ptuj iz Slovenije, iz sosednje Hrvatske pa Dom Rijeka, Iskra Zagreb, Suma Zagreb in Vračar Zagreb.

Dobava velenjskega lignita termoelektrarnam, toplotarnam in drugim industrijskim delovnim organizacijam, ki kupijo približno dve tretjini vsega lignita, nakopanega v Velenju, poteka normalno. Do konca julija so odpremili industriji 1.303.000 ton lignita, se pravi toliko, kot je tudi bilo za to razdobje določeno s pogodbami. Največji odjemalci velenjskega podjetja pa so med industrijskimi delovnimi organizacijami Termoelektrarna Soštanj, Toplarna Ljubljana, Želzarna Jesenice, Cinkarna Celje, Tovarna glinice in aluminija Kidričevo, Solkanska industrija apna Nova Gorica, Papirnica Kolčevo, Tovarna papirja in celuloze Videm-Krško ter To-

varna usnja Soštanj v Sloveniji ter na Hrvaškem Jugokeramika Zaprreš in Jugokeramika Bedekovščina.

V Prelogah naložijo dnevno v poprečju od 380 do 400 vagonov z lignitom, ki ga poš-

ljejo kupcem v Sloveniji in na Hrvaškem. Julija so imeli težave pri odpremi lignita, ker je primanjkovalo vagonov in so morali nekaj debelih vrst lignita tudi deponirati. Težave pri dobavi vagonov pričakujejo tudi ta in prihodnji mesec. Kljub temu, da bo potekala proizvodnja povsem normalno, vendarle ne bodo morali odpremiti kupcem toliko lignita, kot bi ga bilo potrebno.

USTANOVLJEN KONZORCIJ ZA GOSTINSKO OPREMO

Sedež konzorcija bo v Velenju, med ustanovitelji pa je tudi tovarna gospodinske opreme Gorenje Velenje

Prejšnji teden je dobila Slovenija konzorcij za proizvodnjo gostinske opreme. Ustanovile so ga tovarna gospodinske opreme Gorenje iz Velenja, Loške tovarne hladilnikov (LTH) iz Skofje Loke, tovarna kovinske opreme Primat iz Maribora in industrija gostinske opreme IGO iz Ljubljane. V imenu TGO Gorenje Velenje je podpisal pogodbo glavni direktor Ivan Atelšek.

Sedež konzorcija bo v Velenju, in sicer bo deloval v okviru tovarne gospodinske opreme Gorenje Velenje, za prvega predsednika upravnega odbora pa je bil izvoljen direktor Loške tovarne hladilnikov iz Skofje Loke, Franc Branišelj. Novo ustanovljeni konzorcij bo proizvajal in dobavljal veliko gostinsko opremo, kuhinje in točilnice za potrebe hotelov, motelov, bifejev, gostišč, obratov družbene prehrane, bolnic in drugih interesentov. Konzorcij bo začel z delom oz. s pripravami za nastop na tržišču takoj, saj želijo odpremiti prve objekte že do začetka prihodnje turistične sezone.

Osnovna naloga novo ustanovljenega konzorcija za gostinsko opremo je enotna raziskava tržišča na tem področju (ob tem tudi skupna prodaja, nabava, izvoz in servisna organizacija) ter doseganja najpolnejših ponudb, tako za domače in inozemske interese, in sicer v povezavi z inozemskim proizvajalcem — članom konzorcija. Ker imajo ustano-

vitelji konzorcija za proizvodnjo gostinske opreme razvite tudi druge dejavnosti, je dogovorjeno, da se bodo pri proizvodnji gostinske opreme usmerili v optimalno specializacijo in interno standardizacijo, kar bo nedvomno tako v korist samih delovnih organizacij kot tržišča. Sicer pa bo novo ustanovljeni konzorcij za proizvodnjo gostinske opreme povezoval ustanovitelje tudi v skupnem nastopu pred denarnimi izjavami ter pri službah v okviru programa razširitve proizvodnje in zmogljivosti oz. zmanjšanja proizvodnih stroškov.

Tovarna gospodinske opreme Gorenje Velenje, Loške tovarne hladilnikov Skofja Loka, tovarna kovinske opreme Primat Maribor in industrija gostinske opreme IGO iz Ljubljane, ustanovitelji konzorcija za gostinsko opremo, bodo dosegle že letos nad 900 milijonov din bruto produkta, od česar bo odpadla približno tretjina celotnega bruto dohodka na proizvodnjo gostinske opreme.

PREMALO, ALI PREVEČ HLADILNIKOV?

V zadnjem času smo lahko v dnevnem tisku prebrali zaskrbljenost, kam bomo v Jugoslaviji v prihodnje s hladilniki. Dosedanjima proizvajalcema hladilnikov, Obodu iz Cetinja in tovarni Georgi Naumov iz Bilele, se je sredi junija pridružila še tovarna gospodinjne opreme Gorenje iz Velenja. Proizvodne zmogljivosti vseh treh proizvajalcev so dokajšnje. Kar poglejmo si jih:

V tovarni gospodinjne opreme Gorenje Velenje so začeli s proizvodnjo hladilnikov, kot smo že omenili sredi letošnjega poletja. Do konca avgusta so v Gorenju proizvedli že 22.500 hladilnikov. Plan proizvodnje določa do konca leta izdelavo 15.000 hladilnikov, računajo pa, da jih bodo na mesec izdelali okrog 15 do 20 tisoč. Če bi zmogljivosti nove tovarne hladilnikov v TGO Gorenje, kjer imajo vpeljano najsoodobnejšo tehnologijo, izkoristili maksimalno, bi lahko izdelali v Gorenju letno največ okrog 400 tisoč hladilnikov. Cetinjski Obod in Interexport iz Beograda, ki sta podpisala nedavno tega pogodbo o skupnem investiranju nove tovarne, za proizvodnjo pralnih strojev, se dogovarjata tudi za skupno financiranje razširitve proizvodnje hladilnikov Obod. Slišati je, da naj bi stekla že v začetku prihodnjega leta po tehnični dokumentaciji Ignisa proizvodnja hladilnikov tipa Sirio. Bojda se zanima za naložbe v ta obrat tudi Ignis. Pogodbo o razširitvi proizvodnje hladilnikov v cetinjskem Obodu naj bi podpisali še v teku septembra 1969, z njo pa bi zagotovili skupno proizvodnjo 500 tisoč hladilnikov letno, od tega pa bi izdelali okrog 250 do 300 tisoč hladilnikov tipa Sirio, ki bodo kot napovedujejo, po tehnoloških rešitvah in kvaliteti presegli Obodove hladilnike, ki jih je mogoče zdaj kupiti na trgu. Predstavnik cetinjske tovarne Obod tudi izjavljajo, da je prodaja hladilnikov tipa Sirio zagotovljena na tujem tržišču.

Tudi v bitoljski tovarni Georgi Naumov napovedujejo povečanje proizvodnje hladilnikov. Prihodnje leto naj bi poslala, kot predvidevajo, ta makedonska tovarna na tržišče že okrog 500 tisoč hladilnikov.

Če se bodo napovedi proizvajalcev hladilnikov tudi v celoti uresničile, potem lahko v Jugoslaviji prihodnje leto računamo s proizvodnjo okrog 1 milijon 400 tisoč hladilnikov. V primerjavi s letom 1969 se bo torej proizvodnja hladilnikov močno povečala. V letošnjem prvem polletju smo v Jugoslaviji

proizvedli 217 tisoč hladilnikov, zasebniki so jih uvozili nekaj manj kot 4 tisoč, zunanjetrgovinska podjetja pa so jih uvozila do konca maja 8 tisoč.

Poraja se vprašanje, ali domače tržišče resnično potrebuje toliko hladilnikov, oziroma ali so zagotovljene dejanske možnosti, da bi del proizvodnje hladilnikov izvozili na tuja tržišča. V velenjskem Gorenju so pravzaprav s proizvodnjo hladilnikov šele začeli, saj so jih do konca avgusta izdelali šele 22.500, vendar so uspeli vse hladilnike tudi prodati. In še več: proizvodnja je bila manjša kot pa potrebe oziroma zahteve tržišča. Mimogrede velja še omeniti, da je velenjska TGO Gorenje začela že na začetku proizvodnje hladilnike tudi izvažati, in sicer najprej v sosledno Avstrijo, v teku pa so razgovori za izvoz hladilnikov tudi na druga izredno zahtevna tržišča.

Primer Gorenja kaže, da je mogoče s kvaliteto, ki jo pogosto je najsodobnejša tehnologija, in s primernimi cenami kaj hitro osvojiti tržišče doma in na tujem. S tem so tudi dokazali, da so se na tu-

jih tržiščih sposobni kosati tudi s proizvajalci, ki imajo v tovrstni proizvodnji že dokajšnje tradicije. In še nekaj ne gre pozabiti. V TGO Gorenje se odločajo za nove investicije po tem ko dobera raziščejo potrebe domačega in inozemskega tržišča in možnosti za prodajo. Odločitve samoupravnih organov so torej dovolj proučene in tehtne, saj se vsi zavedajo, da bodo porabili za osvajanje nove proizvodnje denar, ki so ga, oziroma ga še bodo, ustvarili sami.

Težko je sedaj napovedovati, kakšna bo prihodnje leto proizvodnja hladilnikov v Jugoslaviji, predvsem pa, ali se bodo napovedi nekaterih proizvajalcev glede napovedane povečanja obsega proizvodnje hladilnikov tudi uresničile. V primeru, da se bodo napovedi o izenačitvi pogojev gospodarjenja tudi pri proizvajalcih gospodinjstvih strojev in opreme izenačile, in sicer v vsem, potem kolektivni, ki se zavestno odločajo za nove investicije in ki za to uporabijo lastni denar, lahko s optimizmom pričakujejo tudi leto 1970, ko naj bi po napovedih nekaterih, sicer že tradicionalno jugoslovansko vroče poletje, zamenjali zaradi hiperprodukcije hladilnikov (če se bodo seveda vse napovedi glede povečanja proizvodnje tudi uresničile) z »hladnim poletjem« proizvodnje gospodinjstvene opreme.

Cesta skozi Rečico je potrebna popravila

Cesta, ki pelje skozi Rečico ob Paki in dalje proti Polzeli, je v takem stanju, da je človeka sram, ko vidi turiste, ki bi s svojimi avtomobili radi obiskali lepo razgledno točko na gori Oljki. Mnogo se jih že po prvem kilometru vrne na asfaltno cesto in se nameni drugam. Saj ni čudno, če so na cesti posuli kamenje, ki je posamezno večje kot moška pest. Niti s kolesom se ni varno voziti po tej cesti. Kako pa se duše Rečičani zaradi cestnega prahu, to je potrebno vprašati pa kar nje same.

Čudno res, kljub temu, da so pripravljeni pomagati s prostovoljnim delom, ne dosežejo niti tega, da bi se vsaj odsek ceste, ki vodi skozi vas, primerno asfaltiral, ostali del pa vsaj uredil. Prebivalci te vasi vidijo, kako se na pod-

ročju občine asfaltirajo vaške ceste, za njihovo pa se ne zmeni nihče. Ne zavidajo drugim, toda dobro vedo, da je tudi Rečica prispevala precejšnji delež v NOB.

Tečaj za voznike motornih vozil

Avto-moto društvo Saleška dolina Velenje prireja 15. septembra 1969 ob 17. uri, tečaj za voznike motornih vozil. Tečaj bo v prostorih gimnazije v Velenju.

Interesenti naj se prijavijo v pisarni AMD Velenje, Celijska cesta 4.

Obisk pri Avgustu Jerihi, predsedniku sveta za blagovni promet, gostinstvo in turizem pri skupščini občine Velenje

OBETAJOČI NAČRTI ZA NADALJNI RAZMAH TURIZMA

Turizem postaja v Saleški dolini vse bolj pomemben dejavnik gospodarske aktivnosti. Prizadevajo pa si, da bi se v prihodnje turistična dejavnost, posebej še v povezavi z Gornjo Savinjsko dolino, še bolj razmahnila.

Da bi izvedeli, kakšne načrte imajo v Velenju za nadaljnji razvoj turizma in kakšni so začetki povezovanja v turistični dejavnosti Saleške in Gornje Savinjske doline, smo obiskali predsednika sveta za blagovni promet, turizem in gostinstvo pri Skupščini občine Velenje, Avgusta Jeriha.

● *Tovariš predsednik, katere so po vašem mnenju turistične prednosti in zanimivosti Saleške doline?*

— Saleška dolina je kot turistično področje zanimiva iz več razlogov. Osnovna prednost sta mesto in njegov izgled; to pa je dalo možnost formiranja turizma posebne vrste, predvsem weekend turizma in poslovnega turizma. Morda so v Saleški dolini dali doslej tema dvema vrstama turizma (weekend in poslovnemu) prevelik poudarek, saj so bile investicije namenjene predvsem nočitvam in gostinskim zmogljivostim, premajhno pozornost pa so ob tem namenili stacionarnemu turizmu in izgradnji objektov za zabavo in razvedrilo. Res pa je, da vsega naenkrat ni bilo mogoče graditi oziroma razvijati.

Menim, da je treba v Velenju ustvariti pogoje, ki bodo omogočali tudi razvoj stacionarnega turizma. To ni potrebno le zaradi nadaljnega razvoja turizma, pač pa tudi zaradi potreb samih Velenčanov.

● *Kaj bi bilo treba v tej zvezi storiti?*

— Nekaj je bilo storjeno že v tem letu. Pri restavraciji Jezero je bilo zgrajeno igrišče za mali golf, v teku so priprave za postavitev 4-steznega avtomatskega kegljišča pri hotelu Paka, začela pa se je akcija »Mesto — vasi«, katere namen je tudi, da bodo v doglednem času tudi okoliški kraji dostopni turistom po urejenih cestah.

Velenje samo pa mora čimprej spet dobiti sloves mesta cvetja in zelenja.

Ker želimo privabiti v Saleško dolino v prihodnje to-

rej še več turistov, bo treba začeti z urejanjem in usmerjanjem zasebnega dela gostinstva. Zasebne gostilne bodo morale v večji meri zadovoljevati potrebe turistov, potrebno pa bo, da izoblikujemo stil tega gostinstva in zagotovimo tudi solidno postrežbo. Pri modernizaciji oz. preurejanju gostiln pa bo nedvomno treba pomagati tudi z zagotavljanjem posojil.

● *Kakšne pa so priprave na novo turistično sezono?*

— Pravočasno je treba biti pripravljen na sezono. Zato smo že zdaj začeli razmišljati o pripravah na prihodnje leto. V Šošanu je imamo plavalni bazen, čedalje bolj pa so prisotne potrebe po zgraditvi plavalnega bazena tudi v Velenju, prav tako pa tudi po zgraditvi pokritega bazena in dvorane za prireditve.

Čimprej bo treba izdelati skupen program prireditev tako za zimsko sezono 1969/1970 ter za letno sezono 1970.

Dogovoriti pa se bo treba tudi o vlogi trgovine pri nadaljnjem razvoju turizma, saj je zdaj še vse preveč usmerjena samo za oskrbo prebivalstva.

V kratkem bo svet sklical sestanke s predstavniki društev, Menimo namreč, da morajo društva dajati pečat utripu življenja v Velenju, treba pa je tudi zagotoviti, da turistom ne bo dolgčas, to je, da si bodo lahko ogledali razne prireditve. Prvi poskusi v tej zvezi so že storjeni, vendar so bile to bolj atraktivne prireditve, med katerimi kaže zlasti omeniti tradicionalni mednarodni plesni turnir »Evropa pleše« in mednarodni kotalkarski kriterij. Z organizacijo teh prireditev je treba nadaljevati, seveda pa je treba istočasno poskrbeti tudi za vsakodnevno razvedrilo in zabavo turistov, posebej pa še za koordinacijo vseh teh dejavnosti.

Organizirali bomo tudi sestanke s predstavniki gospodarskih organizacij glede urejanja objektov, ki služijo ta-

ko za rekreacijo Velenčanov kot turistov, ki obiščejo Saleško dolino.

● *V zadnjem času smo pričeli začetkom turističnega povezovanja Saleške in Gornje Savinjske doline. Lahko poveste o tem kaj več?*

— Res smo pričeli začetkom tesnejšega turističnega povezovanja Saleške in Gornje Savinjske doline. Saleška dolina bo v povezavi z Gornjo Savinjskim turističnim območjem ali prehodno področje ali pa izhodiščna točka za stacionarne turiste, ki bodo koristili usluge Gornje Savinjske doline.

Gornja Savinjska dolina je turistično izredno atraktivna in ima vse pogoje tako za razvoj zimskega (športnega) kot letnega (rekreativnega) turizma.

Ze začeti razgovori med predstavniki velenjske in moziške občine kažejo velike možnosti za skupno sodelovanje in nastopanje na turističnem področju. V izdelavi je program razvoja turizma v Gornji Savinjski dolini, pri čemer bo dan še poseben poudarek Logarski dolini in Goltem, kar pa istočasno ne pomeni, da bo turizem osredotočen le na ta dva objekta. Gornje Savinjski dolini mora dajati poseben pečat kmečki turizem; nasploh prevladuje mnenje, da je treba usposobiti v naslednjih letih veliko posteljnega fona in veliko prodajnih mest, pri čemer ne bi bila primerna, izgradnja izključno velikih objektov. Ohranjena naj bi bila prvotnost!

Dosedanje sodelovanje med občinama Velenje in Mozirje je dalo pobudo za ustanovitev posebnega konzorcija za izgradnjo in vodenje objektov na tem območju. V konzorcij se bodo vključile zvrst gostinskih in trgovskih podjetij tudi nekatere industrijske in druge delovne organizacije iz Gornje Savinjske in Saleške doline, pri čemer kažejo nekatere še posebno iniciativo in interes za razvoj turizma.

Gornjo Savinjsko dolino in Saleško dolino bo treba v prihodnje na vsak način razvijati v enotno turistično območje, ki bo lahko nudilo turistom kar največ!

Zapis s poti po Angliji

Napisal: Rudi KORTNIK

JUGOSLOVANSKA SINDIKALNA ORGANIZACIJA NA OBISKU PRI ANGLEŠKIH RUDARJIH

Na povabilo sindikata rudarjev Velike Britanije, sem bil kot član jugoslovanske sindikalne delegacije prisoten na njihovi letni konferenci, ki je bila od 11. do 16. julija v mestu Blackpoolu.

Mesto Blackpool leži v severozahodnem delu Anglije in je največje letoviško mesto Anglije, z največjim zabaviščnim prostorom v Evropi. Mesec avgust je mesec veselja, tedaj se 7 km dolga obala ulica spremeni v vasi iz pravljice. Ponoči zagori nešteto reklam, napisov in raznobarnih lučk. Zelo lepa je obala, seveda ob lepem vremenu, ki je dolga okrog 50 km in ob osekli se lahko gre 100 m od obale.

Na konferenci je bilo prisotno okrog 300 delegatov iz vseh rudarskih kolektivov Anglije. Diskusije so bile žive in za nas rudarje posebno zanimive, ker so se obravnavali skoraj isti problemi kot pri nas.

Rudarski sindikati Anglije so ena najstarejših sindikalnih organizacij v Evropi, drugače pa obstoji še tristo posameznih vrst sindikatov, kar je posledica starih celovskih principov. Sindikati so kot celovita organizacija zelo močni in vplivni pri kreiranju notranje in zunanje politike.

Nasproti sindikatom stojijo močni in bogati delodajalci s svojimi izkušnjami in tradicijo. Rudniki in termoelektrarne so nacionalizirana podjetja, vendar niso združena.

Politiko cen premoga in energije globalno določajo oblastni odbori industrije in rudarstva ter država.

Rudarstvo Anglije je težko preživljalo 10-letno krizo, saj

so morali zmanjšati proizvodnjo premoga od 230 na 145 milijonov ton (1958-1967). Kot posledica tega je sledila odpustitev več kot 10.000 rudarjev. Samo v zadnjih dveh letih so zaprli 18 rudnikov z 8.300 zaposlenimi rudarji. Problemi ponovne zaposlitve in prekvalifikacije rudarjev so zelo težko rešljivi.

Delovni čas rudarja je 7,30 ure na dan. Kopljejo predvsem visokokalorični premog ter ga precej tudi izvozijo. Plače rudarjev so na 6. mestu, izplačujejo pa jih tedensko. Zasluzek kopača v jami je 260.000 do 300.000 na mesec. Imajo pa izredno visok odstotek bolniških izostankov in plavh. Jame so opremljene s sodobno mehanizacijo, tako da je fizični napor dosti manjši kot pri nas, je pa zato silikozna močno razširjena. Sedaj pri-

pravljajo predloge za predčasno upokožitev, bonificirana doba je uvedena za podzemeljska dela, za ostale pa velja starostna doba do 65. leta. Drugih bonifikacij rudarji nimajo. V jami so lahko zaposleni že od 16. leta dalje. Ker je skoraj 100-odstotno mehanizirano vse delo, prevladuje v jamah strokovni in vodstveni kader strojne in elektro stroke (primer v rudniku Parkside). Pomanjkanja rudarjev ne čutijo, ker se rudniki zapirajo, primanjkuje pa strojnikov in elektricarjev, ker odhajajo v lahko industrijo zaradi bolj-ših plač.

Efektivno se pridobiva premog v dveh tretjinah, nočna tretjina je za samo pripravo dela prestavljanje mehanizacije itd.

Nadurno delo je ob prostih dneh, tj. v soboto in nedeljo, minimalno plača pa se samo do 20%. Za vsakega delavca je določeno, kaj mora napraviti, vendar ni vezan na akord, ampak na fiksno plačo.

Planska predvidevanja so še nadalje na škodo rudarjev, povečala pa se bo udeležba tekočih goriv, nuklearne energije in naravnega plina. Ta smer je bila ostro kritizirana na konferenci posebno z opisom na forsiran razvoj nuklearne energije, katera je tudi za angleške pojme predraga.

Samoupravljanje je Angle-

žem, posebno delodajalcem, postranska in neinteresantna stvar, kar je spričo sistema razumljivo. Vendar je bilo precej diskutantov, ki so zahtevali, da bi morali biti delavci udeleženi na dobičku podjetja, katerega ustvarjajo in imeti pravico odločanja pri delitvi dohodka. Kritizirali so prevelike razpone plač med delavci in uslužbenci.

Dobil sem vtis, da o našem samoupravljanju ne vedo dosti ali nič, ko bi jim pa bilo več znanega o principih in sistemih ter dosežkih pri nas, bi se tudi pri njih stvari drugače odvijale.

Po končani konferenci si je naša delegacija ogledala rudnik Parkside colliery in tovarno hidravličnega podporja Gullick v pokrajini Lancashire.

V rudniku je bilo zanimivo to, da je opremljen z isto mehanizacijo kot jo bomo uvedli v Rudniku lignita Velenje v prihodnjih mesecih (strojno pridobivanje). Na pripravah pa ravno tako uporabljajo PK 3 in YOY stroje. Tu se je razvila zelo živa tehnična debata. Tovarna hidravlične opreme pa izdeluje najnovejši štiri in pet delne 50-300-tonske komplete ter jih tudi izvažajo na vse konce sveta.

Nadalje smo si ogledali v bližini mesta Bolton tudi socialno invalidski center, kjer

je naselje desetih enodružinskih hišic za 100-odstotne invalide in dom za starce ter počitniški dom rudarjev. Zanimiv je bil tudi ogled Londona. Posebna zanimivost je restavracija na 200-metrskem stolpu sredi mesta, ki se vsaki 20 minut 14 krat zavrti. Tako da je možno preko prospektu spoznati v času kosila iz zraka glavne zanimivosti tega velikega svetovnega središča, svetovnega zato, kar lahko na ulici sreča vsak čas ljudi skoraj vseh ras. Srečo smo imeli tudi v tem, da smo si pobleže ogledali angleški parlament in bili za nekaj minut navzoči pri zasedanju ene odbora v spodnjem in zgornjem domu parlamenta. Močno gosti Westerninterse palače je izredna in se je na kratko ne da opisati.

Jugoslovansko delegacijo so povsod lepo sprejeli, ravno tako naša stališča, ki smo jih na konferenci povedali. Dejstvo je, da je Anglija nekaj posebnega, da je drugačna kot Evropa tako v geografskem pogledu kot po načinu življenja na gospodarskem področju, še posebej pa po turistični plati. Zelo so mi bili dobrodošli turistični prospekti naših krajev in mest, posebno Velenja, ker je naša arhitektonska ureditev naredila močan vtis nečesa sodobnejšega, kar se v Angliji zelo redko vidi.

»SREČNI SMO, DA STE PRIPRAVILI ZA NAŠE OTROKE TAKO VESELE, VARNE IN POUČNE POČITNIŠKE DNI« MED MLADIMI IZ ŠALEŠKE DOLINE POD VILO ŠIROKO V ŠOŠTANJU

Občinska zveza Društev prijateljev mladine Velenje je v sodelovanju s taborniškimi odredom Pustega gradu iz Šoštanja pripravila letos že drugič zapored dnevnega taborjenja najmlajših pod vilo Siroko v Šoštanju.

Kar težko so pričakali 4. avgust, ko je spet oživel prostor pod vilo Siroko v Šoštanju. Mnogi so prišli že dan poprej v Šoštanj, da so pomagali tabornikom urediti prostor. Pa saj so ga urejali tudi sami zase!

Prvi dan taborjenja, 4. avgusta, so začeli prihajati malčki,

v Velenju pred zgradbo občinske skupščine, od koder jih je vsak dan odpeljal avtobus v Šoštanj, že zgodaj zjutraj. Pa saj ni bilo težko počakati uro, ali pa še več, da je slednjič odpeljal avtobus. Prvič je treba biti točen, pa tudi videti je bilo treba, kakšna bo družina na taborjenju. Sicer pa so se

že prvo jutro sklepala nova poznanstva, točneje prijateljstva.

Ce je šlo vse po sreči (pravzaprav če avtobus ni imel zamude), so se mladi Velenjčani odpeljali proti Šoštanju vsako dopoldne ob 9. uri. Seveda pa so prihajali na dnevna taborjenja tudi mladi iz Pesja in

spregovorili tudi o dnevnih letovanjih oz. taborjenjih otrok. Otroci so od jutra do večera na zraku in soncu, kopajo se, navajajo se na kolektivno delo in življenje, gojijo tovarštvo, naučijo pa se tudi raznih spretnosti, ki vselej pridejo prav. Radi bi, da bi prosvetni delavci spregovorili o pozitivnih straneh te oblike dela z mladino. Otroci radi prihajajo na taborni prostor pod vilo Siroko v Šoštanju, vendar starši vča-

na dnevnih taborjenjih čim več otrok. Ker pa so stroški tudi z organizacijo, brezplačno vsega ni mogoče urediti (pa čeprav opravljajo taborniki delo pravzaprav zastoj), so zaprosili za pomoč 15 delovnih organizacij iz Velenja in Šoštanja. Prošnji so ugodile v glavnem vse delovne organizacije, najbolj pa sta se izkazala rudnik lignita Velenje in termoelektrarna Šoštanj. Tovarišica Ambrožičeva je ob tem poudarila, da bi bilo prav, ko bi v vse kolektive v Saleški dolini prodrla mnenje o tem, kako vzgojno in koristno je organizirano delo z otroki med počitnicami. Potem verjetno ne bi bilo kolektiva, ki organizatorjem dnevnih taborjenj, tako ali drugače, ne bi priskočili na pomoč.

»Ne pozabite zapisati«, je še dodala tovarišica Ambrožičeva, »da je organizatorjem dnevnih taborjenj z velikim razumevanjem priskočilo na pomoč vodstvo I. osnovne šole v Šoštanju, ki je dalo na voljo kuhinjo in vso potrebno posodo.«

VRVEŽ NAJMLAJŠIH NI ZAMRL DEVET UR

Potem, ko je vodja tabora, sicer načelnik taborniškega oddela Pustega gradu iz Šoštanja, Dušan De Costa, razdelil otroke po vodih, so odšli do šotorov, kjer so odložili »prtljago«, ki so jo bili prinesli s seboj. Časa je bilo le še toliko, da so vzeli zastave posameznih vodov in že je bilo treba v zbor...

Mladi so zapeli taborniško himno, seznanili pa so se z delom tistega dne. Po zboru je bilo najprej na vrsti urejanje šotorov in okolice, in sicer vse do malice. Kadar je bilo vreme lepo, so se otroci namalicali kar mimogrede, ko so šli na kopanje v šoštanjski bazen, sicer pa so jim pripeljali malico kar na taborni prostor. Pionirji so vsak dan tekmovali v urejanju šotorov, zvečer so razglasili zmagovalce posameznega dne, ob koncu izmene pa so objavili skupne rezultate in najboljši šotor je prejel — sicer skromno — nagrado. Seveda so se za to čast potegovali vsi.

sih vse preveč oklevajo, tisti pa, ki življenja na dnevnih taborjenjih ne poznajo, pa tudi ne zaupajo.

Mimogrede naj zapišemo, da so starši, ki so obiskali taborni prostor pod vilo Siroko v Šoštanju izredno zadovoljni z organizacijo dnevnih taborjenj, pa tudi z vsebino dela. Najbolj zgovoren dokaz za to je nedvomno »Knjiga vtisov!«

No, organizatorji dnevnih taborjenj so kljub vsemu izredno zadovoljni z udeležbo. Na tabornem prostoru pod vilo Siroko se je zbralo vsak dan od 90 do 100 otrok.

Zanimalo nas je še, ko smo se pogovarjali s sekretarko občinske zveze Društev prijateljev mladine Velenje, Elfrido Ambrožičevo, koliko stanejo dnevna taborjenja. Povedala je, da so morali starši plačati dnevno po 6 dinarjev, in sicer za kosilo, dve malici, za prevoz iz Velenja v Šoštanj in nazaj ter za vstopnico za kopališče. Starši plačajo samo najnujnejše stroške, saj želijo, da bi bilo

Tisti, ki so lansko leto zatrjevali, da bodo postala dnevna taborjenja otrok pod vilo Siroko, za katere se je odločila občinska zveza Društev prijateljev mladine Velenje, stalna oblika dela z mladimi med počitnicami, so imeli nedvomno prav. Lanskoletni uspeh dnevnih taborjenj je organizatorje svet vzpodbudil in jim dal kup novih zamisli, da bi omogočili mladim iz Saleške doline tudi med počitnicami koristno razvedrilo in zabavo.

Več kot 1.500 mladih iz Saleške doline je imelo v avgustu še ene počitnice. Mnogi med njimi so bili pred tem skupaj s starši na počitnicah, vendar so zatrjevali, da je v Šoštanju prijetnejše. Na svoj račun pa so prišli tudi tisti, ki sicer ne bi odšli na počitnice in so dvorišče za nekaj dni zamenjali s tabornim prostorom pod vilo Siroko v Šoštanju.

Šoštanja. Žal, da letos med njimi ni bilo otrok iz Topolišice, ki so jih prav tako vabili na taborni prostor pod vilo Siroko v Šoštanj, a kot vse kaže, žal, zaman.

Na tabornem prostoru so pričakali avtobus vodja tabora, vodniki in pa — tega sploh ne kaže prezreti — tudi ekonom Frenk, ki ga je najprej in predvsem zanimalo, koliko mladih je prišlo, da ja nihče ne bi ostal brez malice in kosila.

Opaziti je bilo, vsaj tisti dan, ko smo obiskali taborni prostor, da so se pripeljali mladi vedrih obrazov in da so kar tekmovali, kdo bo prej pred vhodom v taborni prostor. Videti je bilo, da so zadovoljni. To pa je kar precej!

RES PRIJETNE POČITNICE NAJMLAJŠIH

Mnogi verjetno že vedo, kako je prišlo do odločitve o organizaciji dnevnih taborjenj najmlajših iz Saleške doline. Pa zapišimo vseeno nekaj besed tudi o tem. Besedo prepustimo kar Elfridi Ambrožičevi, sekretarki občinske zveze Društev prijateljev mladine Velenje:

»Dnevna taborjenja mladih iz Saleške doline organizira občinska zveza Društev prijateljev mladine Velenje v sodelovanju s taborniškimi odredom Pustega gradu iz Šoštanja. Letos smo jih pripravili že drugič.

Lani smo se znašli pred dilemo, kaj naj storimo za naše otroke. Prejšnja leta smo pošiljali na počitnice na morje tudi po več kot 700 otrok iz velenjske občine. Ker pa je denar, namenjen za letovanje, »kopnel«, je odšlo na morje čedalje manj otrok.

Prizadevali smo si, da bi predvsem otrokom, ki ne gredo s starši iz teh ali drugih razlogov na dopust, pa tudi drugim, omogočili prijetne počitnice, istočasno pa, da bi prosti čas koristno uporabili. Res smo izredno veseli, da smo se lani spomnili na dnevna taborjenja oz. letovanja otrok. Lani, ko smo jih pripravili prvič, so se pokazala kot izredno uspešna oblika dela z mladimi.

Letos pa so šoštanjski taborniki kar najbolj načrtno organizirali delo z mladino in uspeh tako ni mogel izostati. Za to je treba tabornikom samo čestitati!

V razgovoru s tovarišico Ambrožičevo nas je zanimalo, kako gledajo starši, pa tudi prosvetni delavci, na dnevna taborjenja otrok. Takole je povedala: »Predvsem bi želeli, da bi prosvetni delavci na roditeljskih sestankih podrobneje

Iz knjige vtisov

OB VHODU V »KAJUHOV TABOR« POD VILO ŠIROKO V ŠOŠTANJU, KJER SO BILA TUDI LETOS DNEVNA TABORJENJA NAJMLAJŠIH IZ SALEŠKE DOLINE, SMO OPAZILI »KNJIGO VTI-SOV«.

POBRSKALI SMO PO NJI IN IZBRALI:

Ugaja mi, ker se je začela razvijati taborniška organizacija. Otroci tukaj najdejo sami sebe, tu ima vsak svoje dolžnosti, tu se krepi disciplina in občutek odgovornosti do kolektiva. To je posebej pomembno, ker v vzgojnem pogledu kolektiv lahko najmočnejše vpliva na posameznika.

MARSAL TITO

Na naslednjih straneh pa smo zasledili zapisano tudi tole:

Srečni smo, da ste za naše otroke pripravili tako vesele, varne in poučne počitniške dni. Ureditev je lepa in zanimiva.

Hojanovi

Ce bi starši otrok videli, kako srečno preživljajo otroci svoje počitnice v taboru, potem bi se le malo otrok dolgočasil na asfaltu in za našo občino bi bil premalo le en sam tabor in ena tako delovna taborniška družina, kot je šoštanjka... Tu se otroci vzgajajo v taborništvu in utrjujejo svoje zdravje na soncu, zraku in v vodi ter se priučijo raznih spretnosti, ki so v mirnih, posebnih v nemirnih časih, pri vsakem človeku izredno cenjene... V imenu predstavništva občinske zveze Društev prijateljev mladine Velenje, se taborniškemu odredu Pustega gradu iskreno zahvaljujem za razumevanje in njihovo požrtvovalnost.

Elfrida Ambrožič

Presenečen sem nad izredno domiselno organizacijo dnevnega letovanja velenjskih in šoštanjskih otrok, za kar gre vse priznanje taborniškemu odredu Pustega gradu in občinski zvezi prijateljev mladine.

Božič

Smatram, da bi bilo prav, če bi vsi starši pošiljali svoje otroke na taborjenje, kjer jih vzgajajo res pravi tovariši in tovarišice za bodoče življenje.

Verdev

Prav bi bilo, da bi se ta taborniška organizacija še razvijala in bila deležna vse materialne in moralne podpore...

Silva Leban

Ce bi si vsi starši sami ogledali ta tabor, potem bi brez dvoma morali tabor razširiti za nekajkrat. Smatram, da je življenje v taboru doživetje, ki si ga mladi še kako želijo in da najdejo tukaj prav vse, predvsem pa razvedrilo, tovarštvo in medsebojne odnose, ki jih drugje pogrešamo.

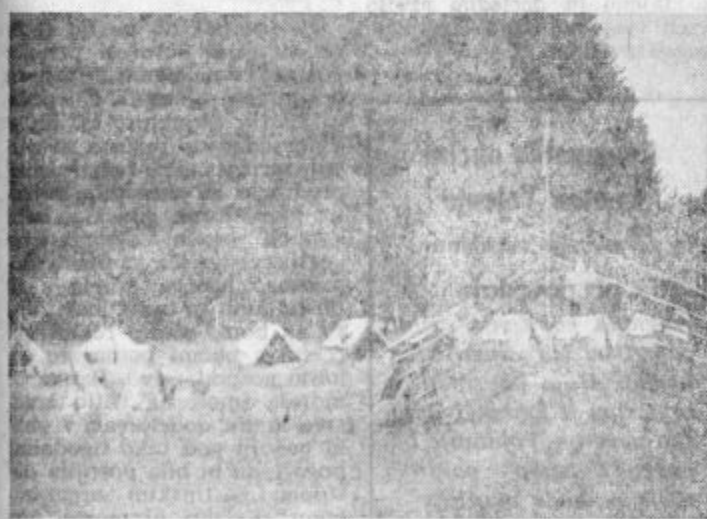
Milan Novak

Takšna vzgoja najmlajših je za našo družbo prepotrebna in bi jo morala zato družba primerno podpirati!

Ivan Rebec

Pozdravljam iniciativo takega preživljanja prostega časa mladih med počitnicami, z željo, da se krog le-teh še razširi.

Mirko Brešar



Kajuhov tabor pod vilo Siroko v Šoštanju, kjer so se tri tedne v avgustu zbirali mladi iz Saleške doline na dnevnih taborjenjih



»Hura,« avtobus je pripeljal pred velenjsko občino. Hitro v avtobus, da bo čimprej odpeljal proti Šoštanju...



Vodji so tekmovali v urejanju šotorov in njihove okolice — na delu so mladi »sokoli« iz voda Sokolov



Ti dve sta si »vzeli« toliko časa, da sta se poigrali s punčkama. Ko pa je bilo to tako »lušno«...



Vhod v tabor so taborniki iz oddela Pustega gradu Šoštanj uredili izredno lepo in domiselno taborni prostor



Ura je devet. Pred vhodom so se zbrali otroci. Sprejeli so jih vodniki



Marsikateri fant se je prvič približe seznanil z lokostrelstvom

ŠENTLJANOV O KRAMLJANJE

OB NOVI CESTI

Leži, leži ravno polje,
po polju bela cesta gre...

Ta, pogosto zapeta pesem bo v Sentilju izgubila veljavo. Šentilj ni »ravno polje«, vanj zadnji čas ne pelje več bela, temveč krasna črna asfaltna cesta...

Prvo »belo« cesto je pred kakimi 130 leti zgradil Anton Dreo, lastnik Koroškega veleposredstva v Sentilju. Po ljudskem izročilu ga je cesta popolnoma uničila in »spufala«. Nova cesta, veliko boljša in dražja, kakor stara, je brez dvoma težko breme skupnosti. Verjetno pa se skupnost ne bo zavoljo nje »spufala«...

Ko smo zaradi ceste podirali težko obložena sadna drevesa, je kluvalo v meni: »Zahtevaj odškodnino!« Ko je stekla cesta, vsa zgledena in vabljiva, nisem več pomislil na odškodnino...

Prostovoljci so še delali na vrhu klanca »pri Hrvatu«, pravkar je bil izdelan asfaltni trak do ceste, ki vodi v Kavče. Vsi so videli, kako je iz Kavč pripeljal na kolesu mlad fant in na toplem asfaltu glasno zavriskal. Radostno razpoloženje je prevzelo delavce, da so krepkeje prijeli za krampe in lopate...

Ko so prostovoljci podirali naše gozdno drevje ob cesti v Goricah, sem zvečer, ko so verjetno že odšli domov, šel pogledat. Naletel sem še na tovariša Zganka in njegov »štab«. »Ali ste vsak dan na cesti«, sem ga vprašal med razgovorom. »Vsak dan — tebe pa ni nikjer«, me je »poščegetal«. Opravičeval sem se s sušenjem otave in mu obljubil, da nas bo prišlo kar po pet od naše hiše, ko bo otava pospravljena. »Kaj naj storim s smrekami, katere ste podrli«, sem vprašal. »Za cesto jih daj, premalo denarja imamo«, je odgovoril. Nisem mogel drugače, kakor odgovoriti: »Pa naj bo...«

Med zadnjo vojno smo bili skoraj vsi Šentljani deležni več ali manj naprednih naukov. Najbolj sem si zapomnil vodilo voditeljem: »Nikoli se ne oddalji od ljudstva...«. Kajpak smo bili tudi Šentljani prepričani, da smo ljudstvo, del ljudske skupnosti. Boleče smo pozneje občutili osamljenost zasebnih kmetov. No, pustimo rane, ki so že zaceljene! Ko so nam pa zdaj — skoraj neverjetno — meščani gradili cesto, je izginilo neupanje. Počutimo se vrednejši člani velike slovenske družine...

Nova cesta je naše veliko upanje. Drevesa v sadovnjakih so prebogato obložena, hlevi polni lepe živine. Na kak drug vreden način pač moreš pomagati kmetu, kakor, da mu odkupiš pridelke? Pridite, meščani, po ozimnice, utrdite naše zaupanje! Pridite po naši novi cesti, ki nas bo tesneje povezovala!

Razumemo, da s prostovoljci ni šlo vse gladko. Tu in tam se je nemara kak Janez uprl, rekoč: »Ne grem, ne potrebujem šentiljske ceste!« Zadolženi vodja skupine mu je morda celo šepnil na uho: »Pojdi, sicer ti bo kdaj še žal... Šel je torej tudi Janez in mu zato ni prav nič žal.« Vsem skupaj nam je srce radostno, da bi zavriskali kakor fant iz Kavč. Vsem, zdaj tudi Janezu...

Ali jih ni škoda, treh »najbolj luštnih Šentljanov«, ki so morali umreti tik pred dograditvijo ceste: dekana Lebiča, Vrbanjaka in Jerce! Kotanjasta in prašna cesta je bila njihova težka mora.

Se zdaj ga vidim, dekana Lebiča, kako ves poten in prašen, z nahrbtnikom na ramah in starim kolesom v roki, stopa peš v breg proti Velenju. Kako bi se danes veselil nove ceste, ko steče kolo kakor po mizi!

Včasih smo rekli: vse poti vodijo v Rim. Danes pa slišiš: vse poti iz Velenja vodijo v Podkoželj, ki je sicer majhen, a najzlahtnejši del Sentilja. Tam zori najboljše vince —

»amerikanec« pa zdravilna izabela. Z »amerikancem« se peča le nekaj vinogradnikov. Med njimi je bil na prvem mestu rajni Vrbanjak, s sončnim značajem — sicer pa invalid ob bergljah. Velenjčane je vedno z veseljem sprejemal in jih kratkočasil z modrimi šalami. Kako težko je prenašal njegov razboleli hrustanec v kolku voznju po kotanjasti cesti. Kako mehko in brez bolečin bi steklo danes! Ni je dočakal — nove ceste.

Jerca, kuharica, je bila v veliki vojni prava partizanska mama z železnimi žvci. Med vojno se je večkrat »narajmalo«, da je imela hkrati v zgornjih sobah partizane, spodaj pa nemške vojake. Jerca je s svojo grozansko nemščino in šaljivostjo Nemce tako hladnokrvno zabavala, da se ni nobeden spomnil, da so tudi zgoraj sobe... Partizani so ji seveda obljubovali, da ji po osvoboditvi ne bo treba pešati. Ko se je nekoč s težavo prebivala po prašni cesti proti Velenju — peš seveda — jo je dohitel mercedes. Pomahala mu je v upanju, da bo smela prisesti, saj je bil v njem le voznik. »Mamica, vi pa nimate gvanza za v avto«, ji je osorno odvrnil in — pogal...

Pa še on, resni rudar Verdev, v najboljših letih, mi je še danes pred očmi. Vsak dan se je, orjak, vozil z mopedom na siht. Mimo nas je šlo zelo počasi, saj razumete — strma, slaba cesta, težak tovor in previdna voznja. Ni mu bilo dano peljati se po novi cesti. Tik pred dograditvijo je postala cesta njegova smrtna postelja...

Minila bodo desetletja, stoletja... Naš prah — ostanke meščanov in deželanov — je čas pomešal...

K temu pa je v znatni meri prispevalo skupno delo na cesti od Velenja do Sentilja. A. J.

Delavska univerza Velenje

VPISUJE

do 30. septembra 1969 v

● JEZIKOVNE TEČAJE (začetne in nadaljevalne) za

- nemščino
- angleščino in
- italijanščino

Tečaj traja 4 mesece, pouk je 2-krat tedensko po 2 uri v popoldanskem oz. večernem času.

Tečajnina znaša 250 din. Ob začetku tečaja je treba plačati 150 din, ostanek pa v dveh obrokih do konca tečaja.

Če bo dovolj prijav, se bo pouk začel v oktobru.

● OSNOVNO SOLO, odd. za odrasle

7. in 8. razred

● ZACETNI KNJIGOVODSKI TEČAJ

ki traja 80 ur in je namenjen tistim, ki so že zaposleni v knjigovodstvu. Tečajnina je 500 din.

Prijave sprejema uprava vsak dan razen sobote, od 8. do 12. ure in ob ponedeljkih in sredah od 16. do 18. ure.

Informacije dajemo tudi po telefonu štev. 85-153.

● Delovne organizacije z velenjskega območja so lani združile sredstva za nakup intervencijskega avtomobila in osebnega avtomobila za Postajo milice Velenje, letos pa za nakup osebnega avtomobila za oddelček v Šoštanj.

● V velenjskem občinskem proračunu bodo letos, kot računajo, zbrali nad 8.300.000 din, od tega s prispevki 3 milijone 208.600 din, z davki 3.466.600 din, s taksami 600.000 din, dohodki organov in razni dohodki bodo znašali 160 tisoč din, prenešenih sredstev pa je 889.411 din.

Večja pomoč mladini pri šolanju

V Velenju so si že dalj časa prizadevali, da bi poenotili stipendijsko politiko, predvsem pa, da bi omogočili vsem tistim, ki uspešno končajo šolanje v osnovni oziroma na srednjih šolah nadaljnje šolanje in usposabljanje. O tem so spregovorili tudi na junjskem posvetovanju predstavnikov delovnih organizacij in šolskih zavodov ter temeljne izobraževalne skupnosti, ki ga je sklicalo predsedstvo Skupščine občine Velenje.

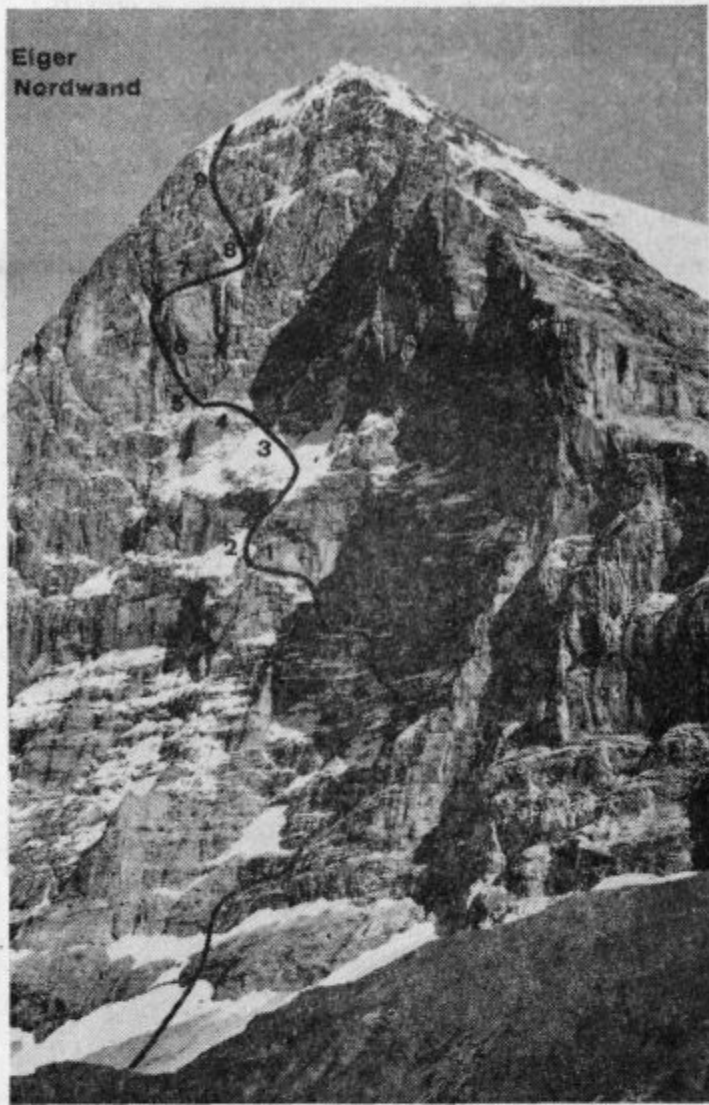
Na začetku novega šolskega leta nas je zanimalo, koliko so pobude in zamisli, da bi kar največjemu številu mladih omogočili nadaljnje šolanje, že uresničene. Ugotovili smo, da so delovne organizacije razpisale to leto precej več stipendij, kot prejšnja leta, tako za šolanje na srednjih kot na višjih in visokih šolah.

Izkazala se je tudi temeljna izobraževalna skupnost. Na razpis je prejela 54 prošelj za podelitev stipendij. Vsem prosilcem, razumljivo, ni bilo mogoče ustreči. Vendar pa so ob velikem razumevanju nekaterih delovnih organizacij podelili kar 47 stipendij; odklonili so le 7 prošelj za podelitev stipendij. Temeljni izobraževalni skupnosti Velenje so tokrat z velikim razumevanjem priskočile na pomoč predvsem še naslednje delovne organizacije: Rudnik lignita Velenje, Saleško — Gornje savinjski zdravstveni dom Velenje, Tovarna plastike Polypex Šoštanj, Projektni biro Velenje, Trgovsko podjetje ERA in Splošno gradbeno podjetje Vegrad. Temeljna izobraževalna skupnost Velenje pa računa še na pomoč Tovarne gospodinske opreme Gorenje Velenje in Termoelektrarne Šoštanj.

Omeniti tudi velja, da so predstavniki delovnih organi-

zacij iz Saleške doline tudi predlagali ustanovitev posebne sklada za stipendiranje nadarjene mladine. V ta sklad naj bi prispevale denar vse delovne organizacije z območja občine Velenje, višino prispevka pa bi določili v dogovoru z delovnimi organizacijami.

Ko smo na začetku novega šolskega leta 1969/70 ugotavljali, kako je s stipendiranjem mladih, smo ugotovili tudi nekatere slabosti, na katere bi radi še posebej opozorili. Dejstvo je, da se mladina še vedno odloča za poklice »čez noč«, torej ne dovolj preudarno, če smemo tako reči. Kljub številnim razpravam o nujnosti pospešenega delovanja in pojasnjevanja službe za poklicno svetovanje oz. usmerjanje še vedno ugotavljamo, da se precej mladih odloča za poklice, za katere v Saleški dolini ni potreb. Torej za to kategorijo mladih ne bo mogoče zagotoviti niti stipendije, niti zaposlitve po končanem šolanju oz. študiju. Na drugi strani pa je mogoče ugotavljati, da je na razpisih delovnih organizacij, predvsem za študij ekonomije oz. tehničnih ved le malo zanimanja in verjetno vseh stipendij delovne organizacije ne bodo podelile, ali pa jih bodo podelile prosilcem iz drugih krajev.



ŠOŠTANJSKA ALPINISTA STA PREPLEZALA SEVERNO STENO EIGERJA

Letos julija sta člana alpinističnega oddelka šoštanskega planinskega društva Dušan Kukovec in Janez Resnik (ta se je v nedeljo 7. septembra smrtno ponesrečil v stenah pod Okrešljem) preplezala severno steno Eigerja. Pred njima sta se živa vrnila iz te strašne stene, leta 1938 Hias Rebitsch in Ludvig Vögl. Severna stena Eigerja je nevarna zaradi nenadnih vremenskih sprememb. Gora je visoka 4000 m in je najbolj proti severu potisnjen ledeni orjak bernskega Oberlanda v Švici.

Tričlanska naveza šoštanskih alpinistov, v kateri so bili Dušan Kukovec, Dani Kopušar in Janez Resnik, je vstopila v steno 22. julija popoldne. Zvečer so bivakirali pod Heinterstosserjevo prečko od koder se je Dani Kopušar vrnil s stene, ker se je udaril v koleno. Kukovec in Resnik pa sta nadaljevala vzpon preko obeh ledenikov in dalje proti vrhu. Vreme jima ni bilo najbolj naklonjeno. Zaradi vročine je padalo kamenje in ledene sveče, voda pa je lila preko skal. Po 26 urah čistega plezanja sta alpinista Dušan Kukovec in Janez Resnik dosegla vrh.

S tem vzponom pa je za slovenske alpiniste rešen »zadnji problem« v Centralnih Alpah.

B. S.

Naš mali intervju

Za razvoj turizma je potrebna pomoč vsega lokalnega gospodarstva

Spraševal: Lj. Naraks

Odgovarjal: Mitja Lap, direktor gostinskega podjetja PAKA.

Po besedah direktorja velenjskega gostinskega podjetja PAKA je letošnja turistična bera zadovoljiva. V Velenju je prišlo več gostov, tako da so z rezultati letošnje turistične sezone zadovoljni.

Zanimalo pa nas je, kaj meni direktor Mitja Lap o možnostih nadaljnjega turističnega razvoja v Velenju. O tem je povedal:

»V perspektivi ne bo možno bistveno povečati pritoka gostov, če ne bomo hitreje in pospešeno pristopili k izgradnji tistih objektov, ki jih v Velenju nujno rabimo za razvoj turizma. Pri tem mislim predvsem na naslednje objekte: kombiniran zimski in letni kopalni bazen, avtomatično kegljišče, igrišča za tenis, depadanso našega hotela z 80 posteljami in novi bar. Vse to pa bomo lahko realizirali, če bo v občini pomagalo celotno gospodarstvo. Banka bi morala imeti na voljo sredstva in jih dodeljevati v obliki posojil pod tako ugodnimi pogoji, da bi bila posojila dostopna gostinskim organizacijam. Krediti bi morali biti dolgoročni, najmanj od 20 do 30 let, minimalna obrestna mera, vračanje anuitet pa se naj bi pričelo po dveh letih obratovanja novega objekta.

To kar sem povedal velja za vse gostinstvo v naši državi, če hočemo, da bodo gostinske organizacije normalno poslovale in da se bo turizem hitreje razvijal.

Komunalno obrtni center Velenje

iz varstvenih razlogov

prepoveduje

vsakršno pobiranje raznih odpadkov na smetišču v Skalalah. Hoja po smetišču in nasipu je lahko življenjsko nevarna. Pobiranje odpadkov lahko povzroči večje in hude okužbe.

Zato komunalno obrtni center Velenje odklanja vsakršno odgovornost poškodb ali okužb na smetišču. Proti neposlušnim nabiralcem homo ustrezno ukrepali.

Uprava KOC — Velenje

Rekordna proizvodnja v tovarni gospodinske opreme Gorenje

V OSMIH MESECIH LETOS VEČ KOT VSE LETO

V velenjski tovarni gospodinske opreme Gorenje, v največji jugoslovanski tovarni za proizvodnjo strojev in opreme za gospodinjstva, dosegajo letos rekordno proizvodnjo. Iz meseca v mesec povečujejo tako obseg kot tudi vrednost proizvodnje. Lanskoletni obseg in vrednost proizvodnje so prejšnji mesec, to je v avgustu, ne samo dosegli, pač pa tudi že presegli.

Iz tekočih trakov v velenjskem Gorenju je prišlo prejšnji mesec, kljub dopustom, 54.662 štedilnikov, pralnih strojev in hladilnikov v vrednosti 50.355.000 dinarjev. To je največja mesečna proizvodnja, dosežena doslej v tem podjetju. Vendar pa v tovarni gospodinske opreme Gorenje pravijo, da še niso rekli zadnje besede.

Če primerjamo proizvodnjo avgusta lani in letos, lahko ugotovimo, da so v TGO Gorenje lani izdelali 28.833 strojev za gospodinjstva v vrednosti 28.500.000 din, letos pa kar 54.662 strojev v vrednosti 50.355.000 din, se pravi, da sta se obseg in vrednost proizvodnje skoraj podvojila.

V velenjski Tovarni gospodinske opreme Gorenje so lani skozi vse leto proizvedli skupaj 307.000 štedilnikov in

pralnih strojev in s tem dosegli 310 milijonov din vrednosti proizvodnje. V prvih osmih mesecih letos, to je v razdobju januar—avgust, pa so izdelali 336.867 strojev za gospodinjstva v vrednosti 320 milijonov din. Se pravi, da so v tem letu v velenjskem Gorenju izdelali v osmih mesecih več, kot lani skozi vse leto.

Kot zanimivost naj omenimo, da so v velenjski tovarni gospodinske opreme Gorenje letos izdelali že nad 95.000 pralnih strojev, v novi tovarni hladilnikov, ki obratuje šele dobra dva meseca, pa so proizvedli 22.500 hladilnikov. Posebej pomembno pa je, da uspe TGO Gorenje Velenje proizvodnjo sproti tudi prodati, pomemben del tudi inozemskim kupcem.

Razširjen predmet poslovanja

Tovarna gospodinske opreme Gorenje Velenje je bila doslej registrirana za izvoz lastnih izdelkov in polizdelkov ter izdelkov in polizdelkov kooperantov ter za uvoz surovin in re-produkcijskega materiala za lastne potrebe in za potrebe kooperantov.

S sklepom osrednjega delavskega sveta pa so zdaj razširili predmet zunanjetrgovskega poslovanja Tovarne gospodinske opreme Gorenje Velenje, in sicer še na zastopanje tujih firm v obliki trgovsko-tehničnega zastopstva, trgovskega zastopstva in posredovanja.

V Šentilju je bilo luštno

»OKOLIŠKIM KRAJEM MORAMO DATI POBUDO...«

(Nadaljevanje s 1. strani.)

spevki tudi v denarju. »V Velenju zberemo v proračunu na leto okrog 500.000 din na račun kmečkih davščin,« pripoveduje predsednik Zgank, »občani pa prispevajo zdaj za urejanje cest dokajšen samoprispevek.« Šentiljčani so skupaj z občani Podkrajja in Kavč zbrali precej denarja, da so prišli do asfaltirane ceste. Izkazali so se tudi Skalčani, Hrastovčani in Plešivčani, saj so zbrali doslej že 120.000 din, vendar z zbiranjem še niso končali. Tudi v Ravnah so zbrali za ureditev ceste že več kot 50.000 din.

Pa tudi delovne organizacije kažejo pripravljenost pomagati v akciji »Mesto – vasi«. Ta pripravljenost je pravzaprav povsem na mestu in je nujna. Proizvajalci iz okolice si v pretežni meri sami rešujejo stanovanjsko problematiko, sami urejajo ceste, napeljujejo vodovod in elektriko itd. Prav tako ustvarjajo dohodek kot tisti, ki stanujejo v Velenju, kjer jim je zagotovljeno stanovanje v bloku in kjer so urejene vse komunalne naprave, vključno z asfaltom do hišnega praga. Delata tako tisti delavci, ki živijo v Velenju, kot tisti, ki se vozi oz. hodi na delo v Velenje. Oba tudi ustvarjata, vendar je bil deležen pomoči doslej v glavnem le tisti, ki je živel v Velenju. Zato je treba pomagati zdaj delavcu, ki živi v okolici.

NISO TOLIKO POMEMBNI TISOČAKI KOT VZDUŠJE

»Vendar pa niso toliko pomembni tisočaki oz. desetstisočaki, ki jih posamezne delovne organizacije prispevajo za akcijo »Mesto – vasi«, pravzaprav za reševanje problemov, ki tarejo zaposlene iz podjetij, kot je pomembno vzdušje v kolektivu,« zatrjuje ob tem predsednik velenjske občinske skupščine Nestl Zgank. »Vsi so člani enega kolektiva, tisti, ki živijo v Velenju, kot tisti, ki stanujejo v okolici. Zato je osnovna naloga ustvariti v vseh delovnih organizacijah ugodno politično razpoloženje oz. pripravljenost pomagati drug drugemu!«

NAPREDKA BODO DELEŽNI VSI

Z akcijo »Mesto – vasi« smo začeli v Velenju. Najprej je bila na vrsti cesta Velenje–Šentilj. Zdaj je v teku akcija za ureditev ceste na Graško goro. Prejšnji teden so prišli v Velenje pripadniki JLA, ki bodo v kamnolomu v Skalch pripravili potreben gramoz. Letos bo asfaltirana še cesta do konca Skal, to je odcepa pri transformatorju (in pa od velenjskega jezera do Hrastovca).

Druga skupina pripadnikov JLA, ki pride naslednje dni, pa bo urejala cesto proti Graški gori. Skalčani, Plešivčani in domačini z Graške gore pa so že poletni očistili traso za cesto in spravili les.

V Soštanju so letos uredili pločnike ter asfaltirali cesto do novega mostu proti Ravnah, ob Koroški cesti pa je bila urejena tudi kanalizacija. Če bo šlo vse po predvidevanjih, pride na vrsto letos še tudi Smartno ob Paki; treba je dokončno urediti kanalizacijo ter asfaltirati okrog 800 metrov ceste skozi Rečico. Urediti pa bi bilo treba še most od Penka proti Lokovici. Predsedstvo velenjske občinske skupščine bo v kratkem sklicalo v Smartnem zbor občanov, na katerem se bodo dogovorili o prispevku tamkajšnjih delovnih organizacij in občanov za odpravo navedenih komunalnih problemov.

Prihodnje leto pride na vrsto urejanje in modernizacija ceste do Raven, pa morda še kaj.

VELENJSKA AKCIJA VZBUDILA ZANIMANJE TUDI DRUGOD

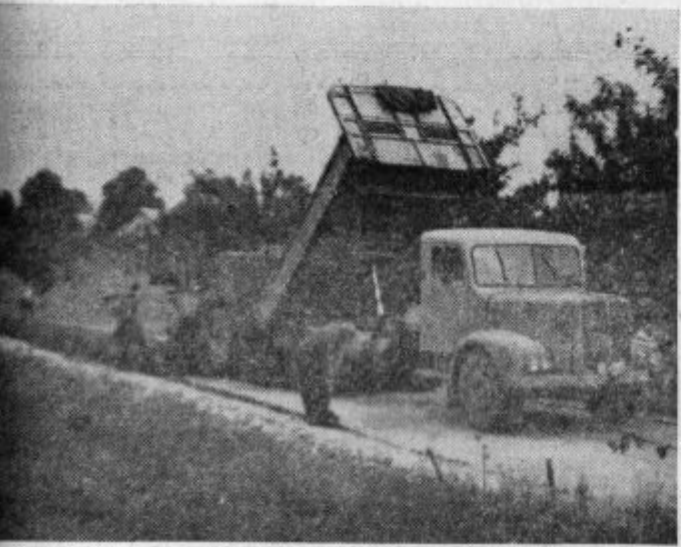
Vse kaže, da je letošnja velika prostovoljna delovna akcija Velenjčanov vzbudila veliko zanimanje tudi drugod. Zadnje čase je mogoče v nekaterih sosednjih občinah, pa tudi drugod, slišati takšne mnenja občanov: »Tudi pri nas bi lahko s prostovoljnimi delom odpravili marsikak komunalni problem. Pripravljeni smo sodelovati in pomagati, če bi takšno akcijo seveda kdo tudi organiziral!« Predsednik Nestl Zgank se je ob pomenku o odmevnosti velenjske akcije malce nasmehnil. »Pričakoval sem, da bo naša velenjska akcija spodbudila iniciativo tudi pri drugih. In ker tudi sam večkrat slišim, da jo je, sem vesel. Se posebej pa sem zadovoljen, da so prišli Velenjčani v tolikšnem številu na gradbišče ceste Velenje–Šentilj.«

VAŽNA SO DEJANJA

Takole je sklenil pogovor predsednik velenjske občinske skupščine, Nestl Zgank: »Okoliškim krajem moramo dati pobudo, da bodo hitreje napredovali. Urejanje cest je samo ena od oblik pomoči. Pomagati pa bo treba tudi še na drugih področjih!« V Velenju torej želijo ustvariti trdno vez med mestom in vasjo. Z željo, da bi že v dohodnem času čutili napredek v slehernem zaselku velenjske občine. Urejene ceste pa nedvomno na široko odpirajo pot napredku. Posebej pomembno pa je, da razmišljanja ne ostanejo zgolj prazna razglabljanja oz. besedičenja, pač pa, da besedam sledijo tudi dejanja!



Prva letošnja prostovoljna delovna akcija je za nami. V popoldanskih urah smo uredili 4 kilometre dolgo cesto od Velenja do Šentilja, na katero so delavci celjskega cestnega podjetja polili še asfaltno prevleko. Šentiljani so bili srečni, da so pomagali pri delih na cesti ljudje z mesta. Za njih je bil dan, ko so dobili do prosvetnega doma v Šentilju novo moderno cestišče, velik vaški praznik. Zato 1. avgusta ne bodo nikoli pozabili.



V 21 dneh je blizu 10.000 Velenjčanov in okoličanov opravilo nad 30 tisoč prostovoljnih ur pri modernizaciji 4 kilometre dolge ceste od Velenja do Šentilja in prihranilo dobrih 40.000 dinarjev k temu pa so prispevali še blizu 100.000 dinarjev prebivalci iz Arnač, Šentilja, Laz in Silove. Napori vseh so bili kronani z uspehom, saj so delavci cestnega podjetja (na sliki) na utrjeno cestišče polili še asfalt.

Šentiljani pa so za udarnike pripravili likof posebne vrste.



Po končanem delu zadnjega dne so vse skupaj povabili v Šentilj in jih lepo pogostili



Udarniki pa so krepko ugriznili v velike kose kruha, ki so ga domačini spekli v kmečkih pečeh in nanje nadevali pečenko.



Naši posnetki z velikega likofa v Šentilju najbolj zgovorno pričajo o veselju, ki je bilo tega dne v tem kraju.



Nekateri so rekli, da je manjkalo le črne kavice...



Sicer pa nič zato, saj so mlada dekleta ponujala v Šentilju druge dobrate, ki so udarnikom iz Velenja dobro tekale. Manjkalo tudi ni dobrega domačega jabolčnika...



...ki ga je pridno vozil domačin Koren. Ta je v času, ko je trajalo udarniško delo, zvozil med udarnike blizu 1500 litrov jabolčnika.

In res, vsem je dobro teknilo. Likof v Šentilju pa nam bo ostal v lepem spominu.



Seveda pa se je dobro odrezal tudi domači učitelj. Ne samo s košaro v roki iz katere je ponujal dobrate, temveč ves čas ko je tekla prostovoljna akcija. Stane Suk, ki je v Šentilju predsednik krajevnega odbora SZDL, je ves čas akcije bil med glavnimi organizatorji.



DECEMBRSKO NAGRADNO ŽREBANJE

vseh hranilnih vlog pri

KREDITNI BANKI CELJE

in njenih enotah

Nagrade:

- Avto Zastava 750
- 30 desetdnevnihih potovanj v Pariz in Lodon
- 94 denarnih nagrad

Žrebanje bo 13. decembra letos v Brežicah.

Kreditna banka Celje

Stanovanjska enota Elektrarne Šoštanj

razpisuje

na podlagi Temeljnega zakona o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini (Uradni list SFRJ št. 35/66), zakona o prometu z zemljišči in stavbami (Uradni list SFRJ št. 43/65) ter na podlagi sklepa delavskega sveta Elektrarne Šoštanj

Natečaj

za prodajo stanovanjskih hiš in stanovanj:

1. Predmet natečaja so naslednje stanovanjske hiše oz. stanovanja:

— stanovanjska hiša Cankarjeva 25, Šoštanj stoječa na par. št. 449, vpisana v vložni št. 844 k. o. Šoštanj izključna vrednost 95.576,40 N-din

— stanovanjska hiša Cankarjeva 29, Šoštanj stoječa na par. št. 448, vpisana v vložni št. 844 k. o. Šoštanj izključna vrednost 95.576,40 N-din

— stanovanje v I. nadstropju in visokem pritličju v stanovanjski hiši Cankarjeva 16, Šoštanj stoječa na par. št. 442, vpisana v vložni št. 844 k. o. Šoštanj izključna vrednost 71.892,00 N-din

— stanovanje v nizkem pritličju, v stanovanjski hiši Cankarjeva 16, Šoštanj stoječa na par. št. 442, vpisana v vložni št. 844 k. o. Šoštanj izključna vrednost 58.422,55 N-din

— stanovanje v I. nadstropju in visokem pritličju, v stanovanjski hiši Cankarjeva 26, Šoštanj stoječa na par. št. 443, vpisana v vložni št. 844 k. o. Šoštanj izključna vrednost 71.892,00 N-din

— stanovanje v nizkem pritličju, v stanovanjski hiši Cankarjeva 26, Šoštanj stoječa na par. št. 443, vpisana v vložni št. 844 k. o. Šoštanj izključna vrednost 58.422,55 N-din

— stanovanje v I. nadstropju in visokem pritličju v stanovanjski hiši Cankarjeva 24, Šoštanj stoječa na par. št. 444, vpisana v vložni št. 844 k. o. Šoštanj izključna vrednost 71.892,00 N-din

— stanovanje v nizkem pritličju, v stanovanjski hiši Cankarjeva 24, Šoštanj stoječa na par. št. 444, vpisana v vložni št. 844 k. o. Šoštanj izključna vrednost 58.422,55 N-din

— stanovanje v I. nadstropju in visokem pritličju v stanovanjski hiši Cankarjeva 31, Šoštanj stoječa na par. št. 446, vpisana v vložni št. 844 k. o. Šoštanj izključna vrednost 71.892,00 N-din

— stanovanje v nizkem pritličju, v stanovanjski hiši Cankarjeva 31, Šoštanj stoječa na par. št. 446, vpisana v vložni št. 844 k. o. Šoštanj izključna vrednost 58.422,55 N-din

— stanovanje v stanovanjski hiši Cankarjeva 15, Šoštanj stoječa na par. št. 452, vpisana v vložni št. 844 k. o. Šoštanj izključna vrednost 71.768 N-din

— stanovanje v stanovanjski hiši Cankarjeva 27, Šoštanj stoječa na par. št. 447, vpisana v vložni št. 844 k. o. Šoštanj izključna vrednost 51.422,20 N-din

— stanovanjska hiša Streljčeva 11 Ljubljana, stoječa na par. št. 111, vpisana v vložni št. 205 k. o. Gradiško predmestje Ljubljana-Vič—Ljubljana—Rudnik izključna vrednost 131.088,95 N-din

— stanovanje v stanovanjski hiši Rožna dolina 18 a, Ljubljana stoječa na par. št. 302, vpisana v vložni št. 205 k. o. Gradiško predmestje Ljubljana-Vič—Rudnik izključna vrednost stanovanja 121.690,15 N-din

— stanovanje v stanovanjski hiši Rožna dolina 18 c Ljubljana stoječa na par. št. 303, vpisana v vložni št. 205 k. o. Gradiško predmestje Ljubljana-Vič—Rudnik izključna vrednost stanovanja 145.421,42 N-din

— stanovanje v stanovanjski hiši Moše Pijade 4 in 6 Celje stoječa na par. št. 99 in 100 vpisana v vložni št. 376 k. o. Celje izključna vrednost stanovanja 87.470 N-din

2. Predmet nakupa imajo sedanji koristniki teh stanovanjskih hiš oz. stanovanj. V nasprotnem primeru mora kupec preskrbeti sedanjemu koristniku drugo primerno stanovanje.

3. Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe v 15 dneh po objavi tega natečaja stanovanjski enoti Elektrarne Šoštanj;

4. Vrednost izvršenih del na stanovanjskih hišah oz. stanovanjih, ki jih je stanovalac izvršil na lastne stroške, niso predmet razpisa;

5. Vsi nastali stroški v zvezi s pogodbo tega razpisa, sodnih taks in davka na promet z nepremičninami gredo na breme kupca;

6. Vse ostale informacije in plačilni pogoji so interesentom na razpolago pri stanovanjski enoti Elektrarne Šoštanj.

Stanovanjska enota Elektrarne Šoštanj

Privilegiji, toda za katere?

ANI ŠOLN

V Saleškem rudarju smo 2. julija in 1. avgusta letos pisali o dialogu, ki se je razvil med proizvajalci gospodinjske opreme iz Jugoslavije in Zveznim sekretariatom za zunanjo trgovino. Četinski Obod je sicer s člankom, objavljenim v ljubljanskem Delu 19. avgusta, skušal zanikati nekatere obtožbe, izrečene na njegov račun. Vendar pa so bile trditve, kot vse kaže, na majavih tleh in so jih predstavniki Zveznega sekretariata za zunanjo trgovino demantirali.

Za kaj gre?

Zvezni izvršni svet je na seji 20. avgusta med drugim razpravljal o zahtevah za spremembo nekaterih instrumentov v zunanjetrgovinskem in deviznem režimu pri proizvodnji pralnih strojev, hladilnikov in rezervnih delov. Sklenili so, da bodo o tem sklepali na eni od prihodnjih sej. Istočasno je pomočnik zveznega sekretarja za zunanjo trgovino Jože Korošec izjavil, da je zvezni izvršni svet že 19. julija 1968 sprejel odlok, ki v jugoslovanski uvozniki režim uvaja soglasje glede 21 postavk. Tega ukrepa niso sprejeli na zahtevo gospodarstva, pač pa je hotela zvezna administracija na ta način zavarovati jugoslovansko plačilno bilanco. Vendar pa odlok o soglasju za uvoz blaga (gospodinjski stroji, pralni stroji, hladilniki, električni štedilniki, bojlerji, sesalci itd.), ne vključuje tudi dodeljevanja deviznih sredstev za uvoz, pač pa se ta sredstva zagotavljajo iz globalne devizne kvote.

Jože Korošec je tudi navedel, koliko prejmejo posamezni proizvajalci gospodinjske opreme iz globalne devizne kvote za izvoženo blago. Po podatkih za leto 1969 ima četinski Obod pravico prejeti za 109 deviznih dinarjev iz globalne devizne vsote 1074 deviznega dinarja. Georgi Naumov 134,78 in TGO Gorenje le 59,35 deviznega dinarja, kar je po trditvi Jožeta Korošca posledica prevzetega stanja iz leta 1966, ko so banke na posameznih območjih različno obravnavale sorodne delovne organizacije.

Dan pozneje, t.j. 21. avgusta, pa je Zvezni sekretariat za zunanjo trgovino sporočil, da ni izdal v tem letu soglasja za uvoz pralnih strojev, čeprav bi bilo tako soglasje potrebno. Kljub temu so prihajali stroji iz uvoza na jugoslovansko tržišče, in sicer s pomočjo uvoznikov iz Makedonije, v pretežni meri pa so te stroje prodajali prav v Sloveniji. Julija in avgusta so po nalogu Zveznega sekretariata za zunanjo trgovino, inšpektorji zveznega deviznega inšpektorata skušali ugotoviti, koliko pralnih strojev in hladilnikov je bilo izvoženih na nedovoljen način.

Ugotovljeno je, da sta podjetji iz Skopja, in sicer Agro Makedonija in Unicompex, brez soglasja pristojnih zveznih organov uvozili (zaradi neučelnosti devizno-dokumentarne kontrole Narodne banke v Skopju) 11.840 pralnih strojev Candy in 4.185 pralnih strojev Zoppas. V prijavah sta navedli, da stroje uvažata na podlagi splošnega soglasja Zveznega sekretariata za zunanjo trgovino, pri čemer pa službe skopske Na-

rodne banke niso preverile, ali je Zvezni sekretariat za zunanjo trgovino tako soglasje tudi izdal. Makedonska uvoznika sta pri tem poslu dobro zaslužila, največ pralnih strojev iz tega nedovoljenega uvoza pa sta dobavili Prehrani in Agrotehniki iz Ljubljane ter za-

Chrommetal h Gorenju

Potem, ko so se zaposleni iz velenjskega Chrommetala na referendumu 23. avgusta pravzaprav soglasno odločili za priključitev delovne organizacije k velenjski tovarni gospodinjske opreme Gorenje, je tudi osrednji delavski svet TGO Gorenje Velenje na zadnji seji potrdil odločitev delovne skupnosti Chrommetala.

Chrommetal se bo priključil k TGO Gorenje s 1. 1. 1970, do takrat pa bo opravljal posle direktorja, kot vršilec dolžnosti, Oto Slemenik.

Za priključitev Chrommetala so se v TGO Gorenje odločili predvsem zato, da bi zagotovili povečanje proizvodnje na področju kromiranja ter izdelave mrež in plastične, hkrati pa tudi namenom, da pospešijo osvajanje proizvodnje galanterijskih iz-

Skupščina občine Velenje, oddelek za gospodarstvo in finance razpisuje

JAVNO PRODAJO najdenih predmetov, ki bo v sredo, dne 24. septembra 1969 ob 15. uri, pred skladiščem pri Domu počitka v Velenju.

Na javni prodaji bodo naslednji predmeti:

1. 21 dobro ohranjenih ženskih in moških koles
2. 2 (dvoje) otroških sani
3. razni drobni predmeti (ženske torbice, denarnice, rute in moška zapestna ura).

Interesenti si lahko predmete ogledajo pol ure pred začetkom prodaje.

Oddelek za gospodarstvo in finance

Zaprta cesta Šoštanj—Šmartno ob Paki

Iz pisarne oddelka za občno upravo skupščine občine Velenje so sporočili, da bo cesta od Šoštanja do Šmartnega ob Paki zaprta 14 dni za ves promet. Cesto bodo zaprli, ker bo Cestno podjetje iz Celja obnovilo most nad železnico v Penku.

Obvoz za težja vozila bo iz vseh vpadnic po cesti II. reda na Arjo vas. Lažja vozila pa bodo lahko vozila po cesti Velenje—Polzela. Uporabnike cest prosijo, da dosledno upoštevajo začasni cestni režim na omenjenih cestah.

NOVA ENGINEERING ORGANIZACIJA GORENJA

V okviru tovarne gospodinjske opreme Gorenje Velenje je bila pred dnevi ustanovljena nova delovna enota z lastnim obračunom — Engineering (inženiring) za projektiranje transportne opreme in tehnologije, in sicer tako za potrebe TGO Gorenje kot tudi za potrebe drugih delovnih organizacij.

Engineering za projektiranje transportne opreme in tehnologije se bo prvič predstavil javnosti in strokovnjakom na jasenskem mednarodnem zagrebškem velesejmu in sicer s prikazom več vrst rešitev transporta.

Vodja Engineeringa je dipl. rudarski inženir Ljubo Kovačič.

grebškima podjetjema Elektrotehna in Radio elektro center. Po napovedi bo proti tistim, ki so kršili predpise o uvozu pralnih strojev, uvedel devizni inšpektorat postopek, prav tako pa bodo zahtevali, da uvedejo postopek proti uslužbencem Narodne banke iz Skopja.

V Zveznem sekretariatu za zunanjo trgovino so tudi poudarili, da je okrog uvoza in izvoza gospodinjskih strojev še precej nerazčiščenih vprašanj in da bi bilo najbolj primerno, da se o teh spornih zadevah dogovorijo sami proizvajalci gospodinjske opreme v okviru ustreznega sveta zvezne gospodarske zbornice, dogovor pa bi potem uzakonili Zvezni izvršni svet.

delkov, ki jih rabi Gorenje (ročaji, tečaji itd.) in zmanjšajo stroške poslovanja.

POROKE

— Edo KOREN, roj. 1942, delavec iz Podgorja št. 2 in Stefanijski VELE, roj. 1942, krojaška pomočnica iz Podkrajja pri Velenju, 69; — Janez ZALESNIK, roj. 1899, osebni upokojenec iz Metelje št. 11 in Helena DOLER, roj. 1901, delavka iz Skal št. 69; — Adolf SLEKOVEC, roj. 1946, delavec iz Pake pri Velenju št. 10 in Pavla ARČNIK, roj. 1949, delavka iz Pake pri Velenju št. 10; — Franc RAT, roj. 1944, rudarski tehnik iz Smartnega pri Sl. Gr. št. 151 in Stanislava PIRNAR, roj. 1948, uslužbenka iz Dravograda, Trg 4. Julija;

— Vinko PRIŠLAN, roj. 1946, strojni ključavničar iz Saleka št. 25 in Jožeta KRAJNC, roj. 1947, medicinska sestra iz Slovenj Gradca, Glavni trg št. 9; — Franc JURKO, roj. 1943, delavec iz Smartniških Cirkov št. 1 in Ida PODPEČAN, roj. 1930, delavka iz Saleka št. 131;

— Vincenc KRIVEČ, roj. 1946, rudar iz Velenja, Kersnikova 3 in Danica ZABUKOVNIK, roj. 1930, delavka iz Konovega št. 37;

— Anton GORSEK, roj. 1947, strojni ključavničar iz Velenja, Cankarjeva 1 in Ana VERZELAK, roj. 1948, trgovska pomočnica iz Velenja, Kidričeva 10;

— Jaroslav Vladimir Spička, roj. 1940, študent iz Velenja, Volkova 15 in Mariela Marija PIPUS, roj. 1943, profesor iz Velenja, Levstikova 8;

— Radovan RISTIČ, roj. 1941, rudar iz Velenja, Cufarjeva 1 in Jevrosima MILJANOVIC, roj. 1945, gospodinja iz Velenja, Cufarjeva 1;

— Ivan DOBNIK, roj. 1932, strojni ključavničar iz Družmirja št. 78 in Stanislava MEDVED, roj. 1930, uslužbenka delavka iz Družmirja št. 78;

— Franc TAMSE, roj. 1948, strojni ključavničar iz Šoštanja, Kajuhova 16 in Vida GABEK, roj. 1947, iz Velenja, Graškogorska c. št. 42.

SMRTI

— Martin LENKO, kmet iz Raven št. 86, star 76 let;

— Ursula TOMAZIN, upokojenka iz Skornega pri Šoštanju št. 3, stara 67 let;

— Janez ŠREBRE, mizarski mojster iz Šoštanja, Partizanska pot 3, star 60 let;

— Verona KOCBEK upokojenka iz Šoštanja, Prešernov trg št. 9, stara 91 let;

— Martin MESEL, rudar iz Lokovine št. 26 pri Celju, star 24 let;

— Neža ROŽIC, prevzittkara iz Topolišice št. 22, stara 85 let;

— Antonija KOREN, kmetovalka iz Topolišice št. 22, stara 85 let;

— Ivan VREŠK, inv. upokojenec iz Brnice št. 36, star 87 let;

— Mihael DREV, prevzittkar iz Topolišice št. 11a, star 74 let;

— Franc STAMUL, progovni delavec iz Vuhreda št. 22, star 56 let;

— Neža STOPAR, upokojenka iz Zavodnje št. 28, stara 80 let;

— Jože VRABIC, rud. upokojenec iz Velenja, Copova 2, star 76 let;

— Blaž DOLINSEK, invalid iz Laz št. 26, star 60 let;

— Ana VRABIC, družinska upokojenka iz Pesja št. 84, stara 77 let;

— Jožef GLUSIČ, osebni upokojenec iz Velenja, Ljubljanska 20, star 77 let;

— Ivana JERIC, gospodinja iz Podgorja št. 21, stara 80 let;

— Marija KOVAC, družinska upokojenka iz Podkrajja pri Velenju, 6, stara 78 let;

— Drago BERLICH, ključavničarski vajenec iz Češnjave v Tuhinju št. 8, star 18 let;

— Francisek DROFELNIK, kmetovalec iz Slatine št. 17, star 63 let;

— Mihael KOLAR, kmetovalec iz Velikega Vrha št. 20, star 79 let;

— Terezijska DOBNIK, prevzittkara iz Velikega Vrha št. 48, stara 77 let.

Na pokopališču v Podkrajju s 24. avgusta 1963 pokopali Ano Šoln, roj. Koren, iz Šoštanja!

Pokojsna Solnova mama je bila rojena 6. 7. 1891 v Zabrdem. Bila je mati štirih sinov revolucionarjev in borec NOV od katerih je bil sin Rudi — Renko med organizatorjev naprednega delavskega gibanja v Saleški dolini. Skupaj s pokojnim J. Lampretom sta organizirala napredno gibanje med kmeti, sam pa je ustanovil eno izmed partijskih organizacij v Šo-



Štanj. Zaradi njegove revolucionarne aktivnosti so ga vsekoli preganjali in 1939, leta odpeljali za šest mesecev v taborišče Bilečo. Nemci pa so ga takoj po okupaciji odpeljali v taborišče in isetili v Srbijo, kjer je bil v Trsteniku in Vrnjački Banji povezan s partizani. Nemci so ga izsledili, odpeljali v Beograd in ga tam 1. marca 1943 ustrelili.

Sinovi Karli — Nace, Milan — Petruska in Vekoslav — Slavko so bili prav tako napredno usmerjeni mladinici. Vsi trije so sodelovali s partizani. Vsi trije so sodelovali v Vrnjački Banji povezan s partizani. Sinova Karli in Milan pa sta junija 1942 vstopila kot aktivna borca v Saleško četo I. Stajerskega bataljona v vseh akcijah in borbah Pohorskega bataljona ter junjsko padla v zadnji borbi te legendarne partizanske čete. Sina Vekoslava pa so po mučenju ustrelili 2. oktobra 1942 v Mariboru. Tudi njihovo polsestro Fanika, ki je službovala v Ilagu v Sremsu in tam podpirala narodnoosvobodilno gibanje, so ustasi ubili 3. oktobra 1944.

Zavedna Slovenca oče Ivan in mati Ana sta kmalu občutila posledice zavoja njune narode usmerjenosti in revolucionarnega dela otrok. Okupator je oba aretiriral že avgusta 1942 in odpeljal v taborišče na Bavarsko od koder sta se vrnila 1943. leta. Velike žrtve petih otrok Solnov družine in prisilno delo v taborišču, je močno prizadelo Ano in Ivana Šoln. Zaradi rahlega zdravja je najprej umrl oče Ivan, zavedajoč se, da žrtve otrok niso bile zaman. Mati Ana pa je bila dalj časa teško bolna, avgusta letos pa je umrla.

Janeza Resnika ni več...

Sedež v četrtem letniku tebiške šole je ostal prazen. Ni te bilo, čeprav smo te prvega dne pouka pričakovali, da bi prišel nasmejani in zadovoljen, poln iskrivih domislic in sijajnih idej...



Nameraval si postati rudarski tehnik, ker si imel rad težko in nevarno delo, rad si se postavljati z žuljavimi rokami — tako rad si imel življenje.

Ostal si v gorah, ki so ti pomnile velik del tvojega življenja. Obdržale so te zase, kot bi se bale, da bi kdaj pozabil nanje.

ZAHVALA
Ob nenadni izgubi naše mame, stare mame, sestre in tete **MARIE VIVOD**

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so darovali vence in cvetje ter jo pospremili na njeno zadnjo pot.

Posebna hvala vsem sostanovalcem, ki so nam ob težkih trenutkih kakorkoli pomagali ter govornikom in pevskemu zboru.

Vsem iskrena hvala!
Neutolajljivi: hčerka Ivanka, sin Jože z družinama ter ostalo sorodstvo.

Resnično, a čudno!

Znanec mi je pred dnevi pripovedoval zanimivi »zgodbica«. Preberite jih, prosim, tudi Vi.

Prva »zgodbica«:

Družba se je v soboto dogovorila, da gre v nedeljo na weekend. Spomnila se je, da bi bilo prijetno, če bi si sami pripravili tudi kaj za »pod zob«. Rečeno — storjeno. Nakupili so meso, pa še nekaj drugih dobrot. Eden izmed tistih, ki so se odločili, da bodo preživeli nedeljo zunaj Velenja, je doma poiskal roštilj. Tako je bilo vse nared.

Toda... spomnili so se, da je za roštilj potrebno tudi oglje. »To pa res ne more biti problem«, si je rekla družba. Pa so začeli hoditi po velenjskih trgovinah in povpraševati po oglju. Niso imeli sreče, vsaj v tistih trgovinah ne, kamor so se napotili. V eni je prodajalka celo pripomnila: »Danes jih je že več povpraševalo za oglje, a ga nimamo!«

Skoraj so že obupali. Pa so se potem spomnili, da imajo trgovine tudi v drugih krajih. Korist je imel

Petrol, ker so prodali malo več bencina izletnikom, kot bi ga sicer, velenjska trgovina pa je potegnila »kratko«!

»Druga zgodbica«:

Velenje je v letošnjem letu, ko je poteklo 25 let od legendarnega pohoda XIV. divizije na Stajersko, dobilo tudi cesto, ki so jo poimenovali po tej slavni partizanski enoti.

Vendar pa Cesta XIV. divizije še zdaleč ne zasluži, da so jo poimenovali po tej partizanski enoti. O tej »cesti« je stekla razprava na eni od zadnjih

sej občinske skupščine. Takrat je bilo pojasnjeno, da bo cesta kmalu urejena.

Res je, KOC je cesto za silo uredil, predvsem pa navozil nanjo gramoz in pesek. Vendar pa je bila vse doslej ta cesta (točno Cesta XIV. divizije), pa tudi del ceste, ki veže Efenkovo cesto s Cesto XIV. divizije, skladišče gradbenih elementov, opeke, lesa, peska in drugega gradbenega materiala (seveda last SGP Vegrad).

Komentar je, vsaj zdaj se tako, odveč! N. K.

Razstava »Angažirana umetnost Jugoslavije«

V petek, 19. septembra 1969 bodo ob 18. uri odprli v dvorani nove umetnostne galerije v Slovenj Gradcu v počastitev 50-letnice revolucionarnega delavskega gibanja Jugoslavije razstavo »Angažirana umetnost Jugoslavije« akvarelov risb in grafik.

1919—1969». Pokrovitelj razstave je predsednik centralnega sveta zveze sindikatov Jugoslavije Dušan Petrovič-Sane.

Na razstavi bo 140 avtorjev prikazalo okrog 400 del, olj, rana umetnost Jugoslavije akvarelov risb in grafik.

PRVAK SLOVENIJE EKIPA GORENJA

Pred letom dni je nekaj posameznikov v tovarni gospodinj-ske opreme Gorenje Velenje dalo pobudo za akcijo za razvijanje plemenite japonske športne igre karate. V telovadnici osnovne šole Miha Pintar Toledo so pričeli vaditi in po enem letu postali republiški ekipni prvaki.

Dejavnost pa ni imela samo ozkega klubskega značaja. Pred nekaj meseci so ustanovili karate zvezo Slovenije, ki ima sedež v Velenju in združuje osem karate klubov. Za predsednika so izvolili študenta medicine Ervina Pečnika, ki ima najvišji pas v Sloveniji 1 KYU (rijavi), pas mojstrskega kandidata.

Na pobudo karate kluba Velenje so se v Velenju zbrali najboljši karatisti iz vseh republik na prvem zveznem seminarju. Da bi seminar kar najbolje uspel, so povabili najboljšega mojstra karate športa na svetu, profesorja Tadžija Kaseja iz Tokia (nosilec 7. DAN — to je doslej najvišji dosežen pas v karateju). Pri posredovanju karate večščin petdesetim tečajnikom, sta mu pomagala brata dr. Ilija Jorga in dr. Vladimir Jorga iz Pančeva. Oba imata 2. DAN — doslej najvišji pas v Jugoslaviji. Vsi tečajniki so z veliko voljo in prizadevnostjo vadili deset dni večščne karateja.

Ob koncu so tečajniki polagali izpite za pasove. Tokrat sta mojstrske pasove dobila Olivera Filipovič iz Pančeva, kot prva ženska v Jugoslaviji in Sarajevčan Salvo Čurić.

Izpite za pasove pa so polagali tudi člani karate kluba Gorenje. Več kot deset članov je dobilo najvišji začetniški pas 6. KYU.

5. KYU — rumeni pas (prvi šolski pas) imajo: Nace Salej, Ivan Irgelj, Dušan Borovnik, Marjan Salobir, Franc Pivko, Divor Živič, Ivan Udo- vič in Milan Kovač.

4. KYU — oranžni pas — Anton De Costa, Branko Jan- zič, Sazan Milošević, Vlado Kovačič.

2. KYU — modri pas — Borislav Balas.

Na prvem prvenstvu Slove- nije, ki so ga ob tej priliki organizirali, je nastopilo 17 borcev iz 7 klubov. Prvak je postal tekmovalac Fužinarja iz Raven na Koroškem Leon Kauzer, 2. Vili Vogrinč (Kata Ljubljana), 3. Bruno Borov- nik (Fužinar), 4. Divor Živič (Gorenje Velenje). V moštvenem prvenstvu sta se pome- rili ekipi Gorenja in Kata Ljubljana. Zmagala je ekipa Gorenja v postavi Anton De Costa, Sazan Milošević, Vla-

do Kovačič, Jože Benkač, Ivan Irgelj in tako postala prvi republiški prvaki v kara- teju.

Najboljši karatisti Jugosla- vije pa so zadnji dan semi- narja pripravili ekshibicijski nastop v domu kulture. Pred polno dvorano so prikazali elemente karateja, tekmo- vanje v katah (to je nastop po- sameznika z določenimi ob- rambnimi in napadalnimi gi- bi) in v prostih borbah. V fi- nalnem tekmovalstvu za pokal Gorenja pa je Ilija Jorga pre- magal brata Vladimirja in osvojil pokal. Tretje in četr-

to mesto pa delita Črnoč iz Sarajeva in Milosavljevič iz Pančeva.

Vtisi ob koncu seminarja: Prof. Tadži Kase: »Seminar je bil naporen in težak. Vsi so z veliko voljo in željo po znanju sodelovali, to mi je bilo najbolj všeč.« O jugoslo- vanskem karateju pa je de- jal: »Sedaj je že zelo dober in spada v sam vrh evropske- ga karateja.«

Dr. Vladimir Jorga: »Smo prvič v Velenju in smo im- presionirani nad vsem kar smo tu doživeli, predvsem pa nad odličnim ambientom za treniranje. Želimo, da bi po- kal Gorenja postal tradicio- nalna mednarodna prireditel- in da bi pred tem bil tudi zvezni seminar.«



Seminar v Velenju je vodil najboljši mojster karate športa na svetu, prof. Tadži Kase iz Tokija

Atletska sezona se bliža koncu

Velenjski atletski klub bo priredil še občinsko prvenstvo na stadionu ob jezeru, najboljši pa bodo nastopili še na tradicio- nalnem teku v počastitev dneva republike v Ljubljani. S tem bodo uspešno zaključili prvo leto delovanja kluba. Svojo de- javnost pa bodo usmerili v priprave za prihodnjo tekmovalno sezono.

V letošnjem letu so do- segli nekaj vidnih rezultatov tako v republiškem kakor tu- di zveznem merilu. Na repu- bliškem prvenstvu v Ljubljani so prvič nastopili na tako po- membni preizkušnji ter do- segli vidne uspehe. Predvsem so se izkazali tekači Žigmund in Vedenik ter Žekš v hoji na 20 km. Dekleta pa so v štafeti 4x400 m dosegla 3. mesto.

Atletinje AK Velenje pa so sodelovale tudi na državnem prvenstvu na Reki. Dosegle so 5. mesto (Novinšek, Ram- šak, Voglar, Topolšek). Mari- ja Novinšek pa je v teku na 1500 m zavzela 3. mesto s časom 5:19,4. Darinka Ramšak je bila v teku na 800 m druga s časom 2:24,5. Zelo dober re- zultat pa je zabeležila Betka Voglar v teku na 400 m — 1:06, kar ji daje v bodoče ve- liko upanje, da se uvrsti med najboljše atletinje pri nas.

V najbolj polnem sestavu so atleti nastopili v Ravnah na Koroškem na drugem kri- teriju slovenskih mest. Pri

moških so s Fužinarjem iz Raven delili 4.—5. mesto. De- kleta pa so bila četrta. Med posamezniki se je izkazala Ivana Topolšek, ki je z veliko prednostjo zmagala v teku na 400 m. Tudi ostali tekmovalci so se trudili po svojih zmož- nostih, vendar enoletni tren- ning še ne more dati po- membnejših rezultatov.

MALI OGLASI

STANOVANJA

● Stanovanje ali samo sobo v Velenju, iščeta mirna mlada zakonca brez otrok. Ponudbe pošljite v ured- ništvo.

● Iščem sobo s posebnim v- hodom v Velenju ali So- štanju, opremljeno ali ne- opremljeno. Ponudbe pod »September«.

PRODAM

● Prodajam dobro ohranjen

moped T 12. Naslov: ing. Cimerman, Stanetova 23.

● Ugodno prodam dobro ohranjen osebni avto »Skoda 1000 MB«, letnik 1967, prevoženih 30.000 km. Naslov v uredništvu.

PREKLIC

● Kristina Grejan iz Velenja, globoko obžalujem in pre- klicujem nesrečne izjave o Mimici Strmole. V preno- su besed je bil nespora- zum.

šport šport šport LIGAŠKA TEKMOVANJA

Nogomet — Slovenska conskaliga

NOGOMETAŠI ZOPET ZA TOČKE

Nogometna igrišča so po- novno zaživila. Enajsterici Velenja in Šmartna se bosta ponovno potegovali za čim- boljšo uvrstitev na lestvici. V prvih dveh kolih so oboji en-

krat zmagali in enkrat izgu- bili.

V prvem kolu so Velenjčani premagali Osankarico z rezul- tatom 3:0, Šmarčani pa so do- ma izgubili z ekipo Steklarja z rezultatom 2:0.

DOKLEZOVJE — SMARTNO

2:3 (1:2)

V drugem kolu so Šmarčani bili v gosteh pri novincu v ligi igralcih Doklezojca. K zmagi so jim pomagali neizkušeni domačini z avtogolom. Strelca golov za Šmartno pa sta bila

Polak in Pokorny.

Šmartno — Napotnik, Berd- nik I., Drev, Dolinšek, Podgor- šek, Železnik, Hofer, Pokorny, Berdnik II., Kosovinc (Prašni- kar).

VELENJE — FUZINAR 1:2

(1:0)

Velenjčani so že v prvih mi- nutah dosegli vodeči gol. Ven- dar pa je njihova igra postaja- la vse slabša. Ravenčani pa so v drugem delu bili bolj na- padalni in dosegli zaslužno zmago. Gol je dosegel Vojko- vič.

Velenje — Blagus, Papež, Podojsteršek, Koren, Hanže-

kovič, Zlodej, Gojevič, Vojko- vič, Devič, Zmazek, Poselj.

Po drugem kolu so Velenj- čani na 5. mestu, Šmarčani pa so na 8. mestu.

Ostali rezultati 8. kola: Osankarica — Branik 0:0 Sever — Papirničar 2:1 (2:0) Steklar — Kovinar 0:0 Peca — Celulozar 2:1 (0:0)

Rokomet Slovenska liga

Točka za Šoštanjčane

Rokometaši so v tekmo- vanju slovenske lige, kjer prvič nastopajo tudi Šoštanjčani, odigrali že tri kola. V prvih dveh srečanjih so izgubili pro- ti Brežicam in Slovenj Grad- cu.

Prvo točko pa so zabeležili v Medvodah, kjer so z veliko borbenostjo dosegli neodločen rezultat 11:11. V prvem delu so vodili domačini z 9:6.

Šoštanj — Bukovec 3 gole, Kac R. 1, Kočevar 3, Hriber- nik 3, Vačovnik 1.

Prvi nastop Gorenjčank

Rokometašice novo ustanov- ljenega kluba Gorenje se bodo borile za točke v slovenski ligi. V prvem srečanju so se pomerile z eno boljših sloven- skih ekip v Selcah na Gorenj- skem. Izkušenejše domačinke

so zmagale z rezultatom 26:6 (12:3).

Gorenje — Slomšek, Staj- ner, Hojan 2, Vivod 3, Sevšek, Tkavc, Jeseničnik, Zavolovšek, Mravljak, Leskovšek 1.

Košarka Slovenska liga

ELEKTRA — NANOS 102:61 (47:25)

V nadaljevanju košarkarske lige je Elektra iz Šoštanja s hitro in učinkovito igro pre- magala Postojncane. Mlada ekipa Elektro letos zelo uspeš-

no nastopa in je trenutno na tretjem mestu. Najboljša igralca pa sta Polovšak in Je- rič, ki dosegata največ košev.

REGISTRACIJA MOPEDOV IN PODALJŠANJE VELJAVNOSTI PROMETNIH DOVOLJENJ

Oddelek za občo upravo Skupščine občine Velenje obvešča vse lastnike mope- dov, katerim veljavnost prometnih dovoljenj bo potekla v mesecu septem- bru 1969, da bomo v času od 18. do vključno 26. septembra 1969 vsak dan (razen sobote in nedelje) v prostorih avto- parka rudnika lignita Vele- nje (na starem jasku) od 7. do 13. ure in od 14. do 17. ure opravljali tehnične preglede mopedov ter po- daljševali prometna dovo- ljenja.

Lastniki mopedov mora- jo svoja vozila pripeljati na tehnični pregled v oči- ščenem in izpranem stan- ju. Posebej opozarjamo, da morajo biti izpušne cevi opremljene z dušilci zvoka.

Ob registraciji mora last- nik mopea predložiti pro- metno dovoljenje in karton o tehničnem pregledu, v kolikor pa ga bo prvič re- gistriral, tudi račun o nakupu ali kupoprodajno pogodbo.

Pri podaljšanju registra- cije bo moral lastnik mope- da vplačati cestno pri- stojbino 25 din in 35 din obveznega zavarovanja. K prigrasnici za podaljšanje registracije mora predložiti še upravno takso v zne- sku 14 din.

Vse prizadete lastnike mopedov prosimo, da ne odlašajo na zadnji dan teh- ničnega pregleda, kot je bil to običaj prejšnjih let.

Na tehnični pregled lah- ko pripeljejo mopede tudi tisti lastniki, katerim pote- če tehnični pregled v po- znejših mesecih (zlasti v zimskih mesecih), ker si bodo tako prikrasili pot do sedeža komisije za teh- nične preglede, kar jim je zlasti oteženo v neugod- nih vremenskih razmerah.

Iz pisarne oddelka za občo upravo SOb Velenje

Brata Blatnik prvaka

Na kotalkarski ploščadi ing. Stanka Bloudka v Ljubljani je bilo državno prvenstvo v umetno- stem kotalkanju. Nastopili so mladi kotalkarji iz Zagreba, Ljub- ljane in Velenja.

Velenjski kotalkarji so na le- tošnjem prvenstvu osvojili dve pr- vi eno drugo in dve tretji mesti. V moški konkurenci sta postala državna prvaka brata Blatnik — Oto pri mladincih, Franci pa pri članih.

Med mladinkami sta bili po ob- veznih likih Velenjčanki Dobovič- nikova in Turnškova na drugem oziroma tretjem mestu. V prostih sestavih pa sta bili boljši obe ljubljanki Gazvedova in Ure- karjeva, Turnškova je bila tretja. Zelo dobro pa se je uvrstila Staj- nerjeva na sesto mesto.

V ženski konkurenci sta velenj- ski prestavnici Dermolova in Fiserjeva nastopili zelo uspešno in se tako uvrstili v državno re- prezentanco, ki bo nastopila na evropskem prvenstvu v Milanu. Na evropskem prvenstvu bo na- stopil tudi Franci Blatnik.

● Ob velenjskem jezeru je gostinsko podjetje Hotel »Paka« iz Velenja izročilo na- menu sredi julija prvo igrišče za mali golf v Saleški dolini. Zgradilo ga je gradbeno pod- jetje Temelj iz Črnuč.

● Komisija za samouprave- ne akte delovnih organizacij pri občinski skupščini Vele- nje sestavljajo zdaj Franc Lesnik, Maks Podlesnik, Sta- ne Zula, Valter Končan in Marjan Marinšek.

Socialistična republika Slovenija

SKUPŠČINA OBČINE VELENJE

Oddelek za občo upravo
Štev.: 2-21-13, 14, 15/1969-2
Datum: 7. 8. 1969
28. 8. 1969

RAZGLAS

Po 6. točki navodila o postopku z najdenimi predmeti (Uradni list SFRJ, št. 93/49) objavlja oddelek za občo upravo Skupščine občine Velenje, da so bili na območju ob- čine Velenje najdeni spo- daj navedeni predmeti:

- ženska zapesna ura znamke »FORESTA«
- moško kolo ROG, sive brave
- moško kolo Touring, zelene barve
- moško kolo ROG, si- vo plave barve
- žensko kolo SPORT, črne barve
- moško kolo ROG, črne barve
- žensko kolo ROG, olivno zelene barve
- moško kolo neznane znamke
- moško kolo ROG SPORT
- moško kolo ROG SPORT, temno zelene barve
- moško kolo ROG — žensko kolo, svetlo si- ve barve
- moško kolo ROG SPORT, plave barve
- slaba usnjena aktov- ka
- suknjič, v katerem je 5 dinarjev
- kuhinjski nož
- mizarska dletry in
- konzerva.

Prosimo lastnike najde- nih predmetov, da jih dvignejo pri oddelku za občo upravo Skupščine ob- čine Velenje v roku 12 me- seccev po objavi tega raz- glasa. Po tem roku bodo predmeti last družbenega premoženja. Najdene pred- mete si lahko ogledate v našem skladišču v Domu počitka v Saleku, pri tova- rišu Soviču.

Načelnik
Martin Tovornik, s.r.

Za Šentiljem še Škale in Hrastovec

V SREDO SMO SPET ZAČELI S PROSTOVOLJNIM DELOM NA CESTI V ŠKALE – NA POMOČ SO PRISKOČILE TUDI INŽENIRSKKE ENOTE JLA.

Našo prostovoljno delovno akcijo, ki jo simbolično imenujemo »MESTO-VASI«, za letos še nismo zaključili. V sredo smo spet prišli za krampe in lopate in odšli na delo. Tokrat Velenjčani in okoličani pomagamo prebivalcem iz Škal, Hrastovca, Plešivca in tudi Graške gore.

Prebivalci iz teh območij so že dalj časa prizadevno pripravljali to skupno akcijo. Najprej so začeli s pobiranjem samoprispevkov. Ze na začetku zbiralne akcije so zbrali 120.000 dinarjev samoprispevkov. Zbiralno akcijo pa še niso zaključili. Pri tem ne smemo prezreti, da so nekateri delovni kolektivi iz Velenja že obljubili denarno pomoč. Tako bodo sindikalne podružnice iz Ere, Stixa in Chrommetala od izkupička letošnjih tombolov namenile za ceno 10.000 dinarjev, projektni biro bo prispeval prav tako 10.000 dinarjev. Pomoč pa so obljubili tudi v zdravstvenem domu Velenje, saj zdravstveni delavci najbolj vedo kaj pomeni urejena cesta.

S pomočjo Velenjčanov in okoličanov bodo cesto asfaltirali do 1. oktobra, in sicer

do odcepa na Plešivec in od velenjskega jezera do odseka proti Cirkovcam. Vsa zemeljska dela bomo Velenjčani in ostali prostovoljci opravili sami. Ostala dela pa bo izvajal velenjski komunalno obrtni center. Asfaltirani deli nove ceste bodo široki 3,5 metra, na vsaki strani pa bo še pol metra utrjenega cestišča. Predračunska vrednost dela znaša blizu 600.000 dinarjev.

V kamnolomu v Škalah že več dni delajo inženirske enote JLA iz celjske garnizije. Njihovi pripadniki bodo pripravili potreben gramoz, zgradili pa bodo tudi nov odsek ceste od Škal proti Plešivcu. Domačini so njihove pomoči zelo veseli.

Računajo, da bodo vsa zemeljska dela urejena v štirinajstih dneh. Kot rečeno bo asfalt na obeh odsekih ceste položen do 1. oktobra. Zato poziva štab za prostovoljno delovno akcijo vse Velenjčane, da se v naslednjih dneh udeležijo prostovoljnega dela. S svojo udeležbo bomo pomagali prebivalcem Škal, Hrastovca in Plešivca, da bodo njihovi domovi povezani z mestnim središčem. Za našo nesebično pomoč nam bodo vsi zelo hvaležni.

Veljavnost voznških dovoljenj

Po 29. členu pravilnika o voznških dovoljenjih (Uradni list SFRJ št. 30/67) je bilo potrebno voznška dovoljenja, katerih veljavnost je potekla pred uveljavitvijo navedenega pravilnika, to je pred 20. julijem 1967, podaljšati do 20. julija 1969.

Se vedno pa precejšnje število voznikov motornih vozil ni predložilo zahtevka za podaljšanje voznških dovoljenj.

V zvezi s tem je republiški sekretariat za notranje zadeve SRS izjemoma podaljšal rok do katerega lahko zamudniki predložijo v podaljšanje svoja voznška dovoljenja.

Izjemni in skrajni rok za podaljšanje je 31. december 1969.

Vse voznike motornih vozil, katerih veljavnost voznških dovoljenj je že potekla, opozarjamo, da z nepodaljšanimi voznškimi dovoljenji ni dovoljeno voziti motorna vozila v cestnem prometu in jih hkrati pozivamo, da nemudoma predložijo zahtevek za podaljšanje voznškega dovoljenja pri pristojnem upravnem organu v občini.

Vaš

obveščevalec

ŠALEŠKI
RUDAR

IZ pisarne oddelka
za občo upravo
SOB Velenje

Prednosti združevanja že vidne

Velenje je dobilo z novim letom 1969 le eno trgovsko podjetje, in sicer trgovsko podjetje na malo in veliko »ERA«. Čeprav je preteklo od združitve velenjske trgovine še premalo časa, da bi lahko celoviteje ocenili prednosti, smo se vseeno oglašili v upravi »ERE«, da bi izvedeli kaj več o letošnjem poslovanju, prav tako pa tudi o načrtih za nove investicije.

V okviru trgovskega podjetja na malo in veliko »ERA« iz Velenja deluje zdaj 26 samostojnih enot, in sicer 9 za prodajo živil, 6 za prodajo industrijskega blaga in pa 10 prodajalnih gradbenega materiala s predstavništvom v Zagrebu, Ljubljani in Celju. Velenjska »ERA« ima prodajalne gradbenega materiala in velenjskega lignita v Zagrebu (2), Samoboru, Kraljevcu, Celju in Ljubljani.

Polletnega plana prometa v »ERI« niso dosegli; predvideno je bilo, da bodo ustvarili 47.920.000 din realizacije, dosegli pa so jo 42.840.000 din, deloma tudi zaradi dokaj poznega začetka gradbene sezone. Vendar pa so prepričani, da bodo v drugem polletju zamujeno nadoknadili (ozimnica, večji nakupi obleke in obutve ter drugega industrijskega blaga) in dosegli okrog 95 milijonov dinarjev realizacije.

INTERES ZA VEČJI PROMET

V velenjski »ERI« izdelajo vsak mesec obračun dohodka po poslovalnicah, osebne dohodke pa delijo zaposlenim dosledno na osnovi ustvarjenega dohodka. Dohodek poslovalnice predstavlja pravzaprav dosežena razlika v ceni, iz katere je treba najprej pokriti materialne stroške in izdvojiti določen denar za sklade, ostanek pa predstavlja maso osebnih dohodkov poslovalnice. Se pravi, da zaposleni v vsaki poslovalnici oz. enoti samostojno gospodarijo in da lahko odločno vplivajo tudi na višino osebnega dohodka, seveda z večanjem prometa.

Vsaka enota ima s pravilnikom o delitvi dohodka določeno tudi razmerje delitve dohodka na sklade in osebne dohodke. Poslovalnice živilske stroke morajo nameniti za sklade 20 % dohodka (za osebne dohodke ga ostane 80 %), druge enote pa morajo za sklade izdvojiti 30 % ustvarjenega dohodka, za osebne dohodke pa ostane 70 % dohodka.

Ker je torej višina osebnega dohodka zaposlenih v posameznih poslovalnicah oz. enotah odvisna izključno od doseženega dohodka, ta pa od prometa, ugotavljajo v velenjski »ERI« čedalje večje zanimanje zaposlenih za večji promet.

POZORNOST IZOBRAŽEVANJU

Trgovsko podjetje na malo in veliko »ERA« iz Velenja zaposluje zdaj okrog 250 delavcev in uslužbencev. Da bi lahko kar najbolj posodobili poslovanje in izboljšali tudi kvaliteto posredstva v posameznih poslovalnicah, namenijo v »ERI« posebno po-

zornost izobraževanju. Tako bo začela na pobudo »ERE« delovati pri velenjski Delavski univerzi komercialna šola (v okviru Centra za blagovni promet Celje), ki jo bo obiskovalo 15 trgovskih vajencev iz »ERE«.

Zgledno pa skrbijo tudi za šolanje novega kadra. Letos so sprejeli v uk spet 15 mladitih, skupaj pa ima »ERA« 30 trgovskih vajencev.

VELIKE POTREBE PO INVESTICIJSKIH VLAGANJH

Ob združevanju trgovskih podjetij je bilo v Velenju večkrat slišati, da bodo z integracijo ustvarjene možnosti za pospešeno investicijsko vlaganje, tako v preurejanje obstoječih poslovalnic kot v gradnjo novih.

Potrebe po investicijskih vlaganjih so dokajšnje. Letos je v teku adaptacija blagovnice »Center« v okviru katere bodo uredili še več specializiranih oddelkov, na Selu so uredili sodobno samopostrežno trgovino, zdaj pa urejajo še bife, še letos pa bodo začeli z gradnjo nove samopostrežne trgovine na začetku Efenkove ulice v Velenju, ki bo dograjena prihodnje leto.

Treba pa bi bilo urediti oz. zgraditi še več samopostrežnih trgovin, da bi zagotovili kolikor toliko solidno preskr-

bo z osnovnimi prehrabeniimi predmeti. V »ERI« ugotavljajo potrebe po ureditvi samopostrežnih trgovin v Pesju, v starem Velenju in v Stari vasi.

PRVE PREDNOSTI ZDRUŽITVE VELENJSKE TRGOVINE ŽE VIDNE

Res je, da je komaj nekaj mesecev po ustanovitvi novega trgovskega podjetja na malo in veliko »ERA« iz Velenja težko celoviteje ugotavljati prednosti združevanja velenjske trgovine. Kljub temu pa so prve prednosti vidne že zdaj. Eno od vodil v akciji združevanja je bilo ustvariti v Velenju večji kapital, ki bi omogočil hitrejšo modernizacijo trgovine. Od tega pa nedvomno zavisi enoten koncept razvoja trgovske mreže in s tem v zvezi investicijskih vlaganj.

Doslej sprejete odločitve pri investicijah kažejo, da gre za resnično najpotrebnejše preureditve oz. novogradnje, predvsem pa, da se na določenih območjih zmogljivosti ne podvojujejo. Ob taki politiki ne bo težko že v doglednem času zagotoviti vprašanje osnovne preskrbe Velenjčanov, kar preje verjetno ne bi bilo tako enostavno. Prišlo je do delitve dela med posameznimi službami, mehanizira se uprava, hitreje se izboljšuje kvalifikacijska struktura zaposlenih.

Seveda pa bo treba storiti še precej, in tega se zavedajo tudi v »ERI«, da bodo uresničeni vsi načrti, zastavljeni ob združitvi velenjske trgovine.

Na kratko

● Občinska zveza Društev prijateljev mladine Velenje je v torek, 2. septembra, organizirala na osnovni šoli Gustava Šilih sejem rabljenih šolskih knjig.

● Člani delovnega kolektiva Rudnika lignita Velenje imajo v letu, ko so upokojeni, pravico do brezplačnega dopusta v počitniškem domu velenjskih rudarjev v Fiesi. Nekaj članov delovnega kolektiva je letovalo brezplačno v Fiesi že v začetku junija, drugi pa so odšli na dopust zadnje nedelje, 7. septembra.

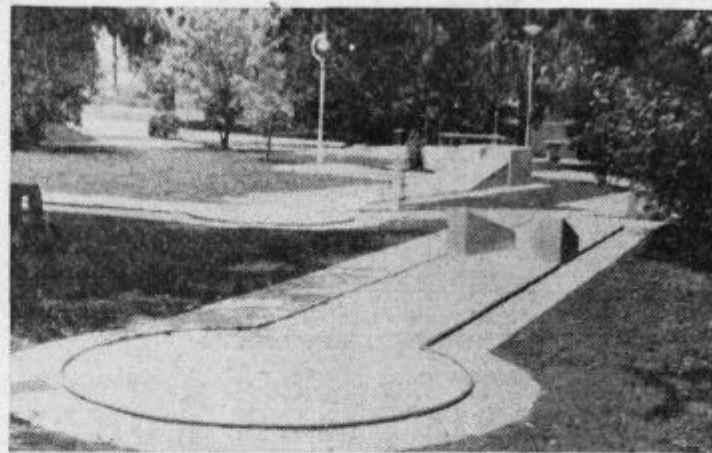
● V enoletno rudarsko šolo, ki jo je organiziral Rudarski šolski center Velenje za potrebe tukajšnjega rudnika lignita, bodo sprejeli 60 fantov, ki so končali vsaj pet razredov osnovne šole in ki niso starejši od 17 let. Vpis še traja, med šolanjem pa bodo dočeli rudarji prejeli tudi nagrade, odvisne seveda od doseženih uspehov pri učenju.

● Na jesenskem mednarodnem Zagrebškem velesejmu, ki so ga odprli te dni, razstavlja tudi Tovarna gospodinske opreme Gorenje Velenje priznane izdelke, štedilnike, pralne stroje in hladilnike v standardni izvedbi Gorenje ter v specialni luksuzni izvedbi PEA. Podjetje za izdelavo pohištva STIX Velenje pa bo razstavilo kuhinje oz. elemente za kuhinje.

● V prvem letošnjem polletju so zabeležili v gostinskem podjetju »Hotel Paka« v Velenju nad 9.000 nočitev gostov, ali kar petino več kot v istem razdobju lani. Največ je bilo inozemskih gostov, med njimi pa Avstrijcev, Zahodnih Nemcev in Italijanov.

HOTEL PAKA IN RESTAVRACIJA JEZERO

VAS VABITA



V hotelu PAKA je vsak mesec nov barski program. V restavraciji JEZERO pa vsako soboto in nedeljo glasba za ples in razvedrilo.

Vabimo vas tudi na igro malega golfa ob Velenjskem jezeru. Mali golf je odprt vsak dan od 8. ure dalje. Ves prostor je razsvetljen in lahko igrate tudi zvečer.

PRIPOROČAMO SE ZA OBISK!

Posojilo za modernizacijo železnic

Kupcem, trgovskim podjetjem, tovarnam, termoelektrarnam in drugim, odpremijo iz Rudnika lignita Velenje dnevno od 380 do 400 vagonov lignita. Letos so velenjski rudarji že imeli težave zaradi pomanjkanja železniških vagonov, predstavniki ZTP pa napovedujejo, da bodo težave spet ta in prihodnji mesec. Da bi odpravili težave zaradi pomanjkanja vagonov in da bi pospešili modernizacijo železnice na Slovenskem, bodo posredovali osrednjemu delavskemu svetu Rudnika lignita Velenje predlog, da bi delovna organizacija vpisala 2.000.000 din posojila za modernizacijo slovenskih železnic.

PAŠKI KOZJAK - legenda in stvarnost

Tudi ta običaj je vezan na obilico jedi in pijače. Tako kuhajo na Paškem Kozjaku že od nekdaj na pustni torek svinjsko glavo in zelje, na ta dan pa morajo biti na mizi tudi krapi. Kadar prihajajo pusti, jih navadno pogostijo s krapi in pijačo, kot pravijo, je to pri njih star nenapisan zakon.

Ker je pust čas norčij in splošnega veseljačenja, prirajo pri posameznih kmetih veselice, ki jih prištevamo med institucije vaše skupnosti. Zato so množično obiskane.

Obilno zauživanje hrane za pusta si strokovnjaki razlagajo s čaščenjem prednikov, ki lahko delujejo na prihod po-

čo, ki bi zavrila ali prizadela življenje živih.

Pusti hodijo na pustni torek od kmetije do kmetije. Še pred

ske so imele podobe živalske glave, medtem ko so v košuti poosebljali štirinožno žival. V tej sta se dva postavila drug za drugim, vmes sta bila povezana z leseno palico kot nekako osjo. Nato so ju prekrili z laneno rjuho, sprednji je držal nad seboj kosmato živalsko glavo, zadnji pa rep. Pusti v spremstvu s košuto so v sedanjem času redkost, kakor tudi to, da bi vlačili za seboj plug in brano, kot je bilo to v splošni navadi še pred nekaj leti. Navada je, da obiščejo moške, ki so godni za ženitev in so ostali sam-

Svet pod Špikom

(14)

mladi negativno, kakor tudi na demona rasti, če pa jih zadovoljimo, odvrnejo nesre-

nekaj leti so bili našemljani v oblačilih in maskah, ki so jih izdelovali sami doma. Ma-

ski. Prineso jim slamnate neveste. Izročitev je poseben ženitovanjski obredni način. To izzove dosti šale in smeja in celo solz. Nasploh so sprejeli pustov, ki obiskujejo kmetije, kjer jih pogoste, kot vemo, izredno glasni in hrupni.

Pri domačiji, kjer se takšen nenavaden spreved ustavi, pri zadnji obiskani kmetiji, pravijo pustni kres. Tu sežigajo nagačenega pusta in se vsi žalostni ter razjokani v pogrebni slovesnosti poslovijo od njega.

Poznavalci običajev so si že od nekdaj postavljali vprašanje v zvezi z zapletenimi pustnimi običaji in skušali dati na posamezne prvine in dejanja odgovore. Krinke — še

me naj bi predstavljale duhove rajnih, v katere se lahko živi spremene le na ta način, da prekrijejo svojo identiteto. Ker predstavljajo družbo rajnih, jih morajo pogostiti, s takšnim žrtvovanjem zadovoljujejo njihove potrebe, pri tem pa morajo z njimi dostojno ravnati, kajti tudi za mero lahko prinese nesrečo. Drugi vidijo, predvsem psihologi, v šemljenju globoko zakoreninjeno navado v človekovi naravi. Zato razlagajo, da mora človek tu in tam spremeniti svoj »jaz«, se skriti v drugo »podobno«, se noreti in izdivjati, da ga pri tem nihče ne prepozna ali bolje, da izgubi svojo vsakdanjo družbeno etiketo.